

5 Ông giáo già

Truyện ngắn:
ĐẶNG TRUNG THÀNH

6 Những bài học không nằm trong giáo án

7 Hải Vân quan dưới trời mây trắng

1 TUẦN CON SỐ

Đến hết tháng 10, đã tiến hành đào tạo nghề cho 22.980 lao động, giải quyết việc làm cho 22.000 lao động.

Nguồn: UBND tỉnh

TRƯỜNG THPT CHUYÊN THĂNG LONG - ĐÀ LẠT ĐÓN NHẬN HUÂN CHƯƠNG LAO ĐỘNG HẠNG NHÌ

Nối tiếp niềm tự hào...

TRANG 4

Tự hào là học sinh Trường THPT Chuyên Thăng Long - Đà Lạt. Ảnh: V.Báu

Vấn đề cuối tuần

Giữ gìn phẩm giá người thầy

Trong những năm qua, đội ngũ các nhà giáo đã nỗ lực hết mình, vượt qua biết bao khó khăn gian khổ để giáo dục, đào tạo cho quê hương, đất nước những thế hệ con người mới có tri thức, phẩm chất đạo đức tốt, có kỹ năng nghề nghiệp, kỹ năng sống, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đa số nhà giáo đây tâm huyết, trách nhiệm, tận tụy với công việc, sáng tạo và có nhiều đóng góp cho sự nghiệp “trồng người”. Tuy nhiên, với sự phát triển của đất nước, do ảnh hưởng của mặt trái cơ chế thị trường, cùng với đời sống còn nhiều khó khăn, đã xuất hiện một số nhà giáo chưa thật sự gương mẫu, đang có nguy cơ suy thoái về phẩm chất đạo đức, nhân cách, xói mòn lương tâm nghề nghiệp. Một bộ phận cán bộ quản lý giáo dục chưa chủ động, sáng tạo trong quản lý, điều hành và đề xuất biện pháp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục; thậm chí thiếu gương mẫu, còn buông lỏng quản lý dẫn tới để xảy ra

nhiều sai phạm trong nhà trường... Những hiện tượng đó không nhiều nhưng cũng làm ảnh hưởng đến danh dự nhà giáo và giảm uy tín của ngành.

Ngày xưa, nhân dân ta đã tôn vinh, đề cao địa vị thầy giáo trong xã hội “Muốn sang thì bắc cầu kiều/ Muốn con hay chữ thì yêu lấy thầy”. Ngày nay, Đảng và Nhà nước ta cũng xác định: Giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu; bởi giáo dục có sứ mệnh quan trọng, thiêng liêng là nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, đào tạo ra những con người mới, có kiến thức, có phẩm chất cách mạng, có kỹ năng để xây dựng và bảo vệ đất nước. Vì vậy, đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, vẫn được xã hội tôn vinh, đề cao.

Tuy nhiên, sự tôn vinh của xã hội là một đạo lý chỉ dành cho những nhà giáo, những cán bộ quản lý giáo dục có nhân cách cao đẹp, có nhiều cống hiến cho sự nghiệp giáo dục...
XEM TIẾP TRANG 2

Du lịch ở trang trại rau thủy canh lớn nhất Đà Lạt

TRANG 8

KỶ NIỆM 34 NĂM NGÀY NHÀ GIÁO VIỆT NAM (20/11/1982 - 20/11/2016)

Tuyên dương 89 nhà giáo, cán bộ quản lý tiêu biểu

Sáng 16/11, Sở GDĐT Lâm Đồng đã long trọng tổ chức lễ tuyên dương nhà giáo, cán bộ quản lý tiêu biểu năm 2016 và kỷ niệm 34 năm Ngày Nhà giáo Việt Nam. Đến dự và chia vui cùng ngành Giáo dục có ông Phan Văn Đa - Phó Chủ tịch UBND tỉnh; đại diện lãnh đạo các sở, ban, ngành; các nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục qua các thời kỳ và 89 gương tiêu biểu được vinh danh trong dịp này.

Tại lễ tuyên dương, các đại biểu đã được nghe bà Đàm Thị Kinh - Giám đốc Sở GDĐT Lâm Đồng ôn lại truyền thống tôn sư trọng đạo, tôn vinh vị thế người thầy và nghề dạy học cao quý. Tại đây, những bó hoa tươi thắm cũng được gửi đến lãnh đạo ngành giáo dục qua các thời kỳ.

Đến thời điểm này, toàn ngành Giáo dục có gần 24 ngàn cán bộ, giáo viên và người lao động; trong đó, trên 70% giáo viên đạt trình độ trên chuẩn. Năm học 2016 - 2017 cũng là năm thứ 4 ngành Giáo dục Lâm Đồng thực hiện Nghị quyết 29 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo. Trong đó, vai trò của người thầy là nhân tố quyết định cho thành công của sự đổi mới này. Vì vậy, những năm qua, ngành Giáo dục luôn chú trọng đến việc nâng cao trình độ chuyên môn cho đội ngũ giáo viên bằng cách tạo điều kiện cho nhiều

Ông Phan Văn Đa - Phó Chủ tịch UBND tỉnh trao tặng biểu trưng cho các nhà giáo, cán bộ quản lý tiêu biểu.
Ảnh: T.Hương

giáo viên học thạc sĩ, tu dưỡng nghiệp vụ tại nước ngoài. Bên cạnh đó, cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học cũng được đầu tư; đồng thời, tạo thêm nhiều chỗ ở ổn định cho giáo viên vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số giúp họ yên tâm công tác. Tại buổi lễ, một số nhà giáo tiêu biểu đã cùng giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm trong quá trình giảng dạy của mình.

Đến dự và chúc mừng ngành Giáo dục,

Phó Chủ tịch UBND tỉnh đã ghi nhận và biểu dương những đóng góp của các thầy, cô giáo cho sự nghiệp giáo dục - đào tạo của tỉnh; đồng thời nhấn mạnh: sự đóng góp đó đã góp phần quan trọng trong việc thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Dịp này, Sở GDĐT và Hội Khuyến học tỉnh đã tuyên dương 89 cán bộ quản lý, nhà giáo tiêu biểu năm 2016.

TUẤN HƯƠNG

313 học sinh bậc tiểu học và THCS ở xã Liêng S'ronh được tặng đồng phục và cặp sách

313 học sinh bậc tiểu học và THCS ở xã Liêng S'ronh (Đam Rông) đã nhận được bộ đồng phục cùng cặp sách, vở viết và một số đồ dùng học tập từ chương trình san sẻ yêu thương do Nhóm từ thiện Mã Văn, thành phố Hồ

Chí Minh vừa tổ chức. Toàn bộ số quà tặng được trao lần này có trị giá 85 triệu đồng do Nhóm từ thiện Mã Văn vận động các tổ chức, cá nhân hảo tâm đóng góp hỗ trợ.

Nhờ sự hỗ trợ trên, đã góp phần giúp

các em học sinh, nhất là học sinh nghèo, học sinh dân tộc thiểu số bậc tiểu học và THCS ở xã Liêng S'ronh có thêm điều kiện thuận lợi đến trường học tập đạt kết quả tốt hơn.

ĐAM TRỌNG

Giữ gìn phẩm giá...

... Bởi vì, nghề dạy học khác các nghề khác ở chỗ, người dạy học không chỉ đòi hỏi phải có vốn tri thức, hiểu biết, mà còn phải có đạo đức trong sáng. Người giáo viên cảm hóa, giáo dục và khai sáng cho HS không chỉ bằng kiến thức môn học, mà còn bằng cả tấm gương đạo đức, bằng lối sống, phong cách sống cao đẹp của mình. Vì vậy, đạo đức của nhà giáo có ý nghĩa quan trọng tới việc hình thành và phát triển nhân cách của HS; "dạy chữ" là quan trọng, nhưng việc "dạy người" còn quan trọng hơn. Chính do đặc thù của nghề dạy học, nên xã hội thời nào cũng đặt ra yêu cầu rất cao về phẩm chất đạo đức của nhà giáo, nhất là trong giai đoạn hiện nay.

Để giữ gìn, nâng cao phẩm giá cao đẹp của người thầy, ngoài sự nỗ lực của chính đội ngũ nhà giáo và từng giáo viên có tính quyết định, vẫn rất cần sự đồng hành, sẻ chia của xã hội và nhất là cha mẹ HS.

Đối với bản thân đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục cần ý thức đầy đủ vinh dự to lớn và trách nhiệm nặng nề của nghề dạy học để không ngừng bồi đắp sức lực, trí tuệ và lòng yêu nghề, vượt qua khó khăn, tận tâm tận lực với nghề; đoàn kết, giúp đỡ đồng nghiệp, gắn bó mật thiết với nhân dân, gần gũi, yêu thương chăm sóc học sinh...; thật xứng đáng "Mỗi thầy giáo, cô giáo là một tấm gương sáng về đạo đức, tự học và sáng tạo". Từ đó, đòi hỏi mỗi nhà giáo, cán bộ quản lý quản lý và ngành Giáo dục - Đào tạo cần phải: (1) Tích cực và sáng tạo trong việc "Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh" gắn với thực hiện các cuộc vận động, các phong trào

thi đua của ngành, đặc biệt là cuộc vận động "Mỗi thầy cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo".

(2) Nhận thức sâu sắc, quán triệt và thực hiện nghiêm túc các Quy định về đạo đức nhà giáo theo Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 15/6/2004 của Ban Bí thư TW Đảng đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành.

(3) Nâng cao hơn nữa nhận thức về vai trò, trọng trách của nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, thấy rõ trách nhiệm trong việc bảo vệ danh dự của nhà giáo cũng như của ngành giáo dục; phát huy lương tâm, trách nhiệm, nhiệt huyết của nhà giáo để luôn có khát vọng cống hiến cho sự nghiệp giáo dục và đào tạo cũng như sự phát triển của đất nước...

(4) Chăm lo đến đời sống của nhà giáo, tạo điều kiện thuận lợi nhất (cả vật chất và tinh thần trong điều kiện có thể) để nhà giáo làm việc và cống hiến; kêu gọi sự quan tâm của toàn xã hội với sự nghiệp giáo dục và đào tạo.

(5) Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra để kịp thời tuyên dương những tấm gương nhà giáo tiêu biểu có lương tâm, trách nhiệm, tận tụy, dành trọn tâm huyết và trí tuệ cho sự nghiệp giáo dục, hết lòng vì học sinh thân yêu. Đồng thời chấn chỉnh và xử lý nghiêm túc những biểu hiện vi phạm về đạo đức nhà giáo, góp phần làm trong sạch môi trường giáo dục.

Đối với học sinh, phải biết kính trọng thầy cô giáo, thân thiện, yêu quý bạn bè; không ngừng tu dưỡng đạo đức và siêng năng học tập, học một cách tự giác, tích cực, chủ động và sáng tạo, chống thụ động, lười biếng;

hăng hái tham gia lao động sản xuất và các hoạt động xã hội, bảo vệ môi trường...

Đối với xã hội, cần nhận thức được rằng, ngày nay cuộc sống đã có nhiều thay đổi, theo đó thang giá trị xã hội cũng thay đổi, trong đó có địa vị của nghề dạy học và người dạy học; về điều kiện sống, làm việc của giáo viên tuy có thuận lợi hơn trước, song vẫn còn nhiều khó khăn, còn phải đối mặt với nhiều thách thức, áp lực đang đặt ra, như: vấn đề đổi mới căn bản nền giáo dục Việt Nam, nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu CNH, HĐH đất nước và hội nhập quốc tế, đào tạo theo nhu cầu xã hội... Từ thực tế đó, thiết nghĩ các cấp ủy Đảng, chính quyền cần nâng cao hơn nữa vai trò lãnh đạo, chỉ đạo và trách nhiệm của mình đối với ngành Giáo dục, nhất là đối với giáo viên; toàn xã hội cần dành sự quan tâm, ủng hộ, sự đồng thuận đối với ngành giáo dục và đào tạo; chăm lo đến đời sống của nhà giáo, tạo điều kiện thuận lợi nhất để nhà giáo làm việc và cống hiến, góp phần hoàn thành sứ mệnh "trồng người" cao cả.

Nêu cao vai trò, tinh thần trách nhiệm của nhà giáo trong sự nghiệp "trồng người" vừa là mục tiêu, vừa là giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo; đồng thời góp phần giữ gìn và nâng cao vai trò, địa vị của ngành Giáo dục - Đào tạo và nhà giáo trong xã hội. Nhân Ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11, chúng ta không chỉ gửi đến các nhà giáo những lời chúc mừng tốt đẹp, mà bằng cả tấm lòng và việc làm thiết thực để tôn vinh, tri ân thầy cô giáo.

BAN BIÊN TẬP

Xây mới 16 căn nhà đại đoàn kết cho các hộ khó khăn

Ngày 16/11, UBNDTTQVN huyện Đức Trọng đã tổ chức bàn giao căn nhà đại đoàn kết cho hộ ông Nguyễn Văn Phong (thôn Thanh Bình 2, xã Bình Thạnh).

Căn nhà cấp 4 trên có tổng diện tích 100 m², tường xây gạch, mái tôn, nền gạch bông. Trong đó, Quỹ Vì người nghèo của huyện hỗ trợ gia đình ông Phong số tiền là 25 triệu đồng, cùng sự giúp sức của bà con, chòm xóm.

Được biết, ngoài căn nhà trên, từ đầu năm đến nay UBNDTTQVN huyện Đức Trọng đã tiến hành xây mới 15 căn nhà đại đoàn kết và sửa chữa 1 căn nhà cho các hộ khó khăn về nhà ở trên địa bàn huyện Đức Trọng. Dự kiến từ nay đến cuối năm, UBNDTTQVN huyện sẽ bàn giao 9 căn nhà nữa. Trung bình mỗi căn nhà đại đoàn kết được trao tặng là 25 triệu đồng, được trích từ Quỹ Vì người nghèo của huyện.

THY VŨ

Đèo Khánh Vĩnh đã cơ bản thông tuyến

Ngày 16/11, đại diện Công ty TNHH Quản lý và Xây dựng công trình miền Trung vừa cho biết: Sau nhiều ngày nỗ lực khắc phục sạt lở đất đá, đến thời điểm này giao thông trên Quốc lộ 27C, đường Nha Trang - Đà Lạt đã thông tuyến hoàn toàn sau nhiều ngày tê liệt.

Trước đó, từ ngày 3/11, tuyến đường Nha Trang - Đà Lạt bị sạt lở nghiêm trọng do mưa lớn, hơn 10 điểm với khoảng 30.000 m³ đất, đá đổ xuống tuyến đường này. Các lực lượng chức năng đã huy động 70 công nhân và 30 máy móc cơ giới làm 3 ca/ngày và dùng đến biện pháp nổ mìn để khắc phục.

Thứ trưởng Bộ Giao thông vận tải - Lê Đình Thọ cũng đã trực tiếp vào hiện trường và chỉ đạo nhanh chóng khắc phục. Bộ Giao thông - Vận tải đã chỉ đạo Cục Quản lý Đường bộ III (Tổng cục Đường bộ Việt Nam) phối hợp với UBND tỉnh Khánh Hòa rà soát các điểm xung yếu, có nguy cơ sạt lở trên Quốc lộ 27C. Từ đó, có biện pháp kiên cố hóa, giảm thiểu tối đa các sự cố sạt lở trong những mùa mưa, lũ tiếp theo.

Đến thời điểm này, giao thông trên đèo Khánh Vĩnh đã cơ bản thông tuyến, tuy nhiên các lực lượng chức năng đã đặt biển cảnh báo, nhắc nhở người lái xe qua đèo phải đi chậm và quan sát kỹ vì đoạn đường này thường xuyên có sương mù và một số điểm vẫn có nguy cơ sạt lở cao.

DIỆM THƯƠNG

BẢO LỘC: Tập huấn cho nông dân kỹ thuật chăn nuôi bò sữa

Tại xã Đại Lào, Trường Cao đẳng Công nghệ và Kinh tế Bảo Lộc vừa tổ chức tập huấn kỹ thuật chăn nuôi bò sữa cho bà con nông dân trong thành phố.

Trong thời gian tập huấn, bà con nông dân chăn nuôi bò sữa được hướng dẫn cách chọn con giống; kỹ thuật chăn nuôi, chăm sóc và công tác vệ sinh, thú y, phòng chống dịch bệnh; kỹ thuật trồng cỏ, phối trộn thức ăn, đảm bảo đủ chất dinh dưỡng cho bò sữa để chăn nuôi đạt năng suất cao, chất lượng sữa tốt.

Được biết, đàn bò sữa của thành phố Bảo Lộc trong những năm gần đây tăng khá nhanh. Tổng đàn bò sữa hiện có trên 1.300 con, tập trung chủ yếu tại xã Đại Lào và Lộc Châu.

XUÂN LONG

Để thị trấn Di Linh đạt đô thị loại 4

Trong giai đoạn 2011 - 2015, huyện Di Linh đề ra mục tiêu phát triển thị trấn Di Linh đạt tiêu chí đô thị loại 4. Thế nhưng, đến cuối năm 2015, thị trấn Di Linh chưa thể đạt được; do đó, huyện lại tiếp tục chuyển sang giai đoạn 2016 - 2020. Vậy, để thị trấn Di Linh đạt được đô thị loại 4, cần đến giải pháp nào?

BÙI TRƯỜNG

“Đầu tư phát triển thị trấn Di Linh để đạt các tiêu chí của một đô thị loại 4 (thị trấn thuộc huyện - PV) là một trong những “Chương trình trọng tâm” mà Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Di Linh nhiệm kỳ 2010 - 2015 đã đề ra. Theo đó, vào năm 2011, Huyện ủy Di Linh đã đưa ra Nghị quyết chuyên đề số 08 - NQ/HU về phát triển thị trấn Di Linh đạt tiêu chí đô thị loại 4 vào năm 2015” - Ông Nguyễn Canh, Bí thư Huyện ủy, Chủ tịch HĐND huyện Di Linh, cho biết.

Thực hiện Nghị quyết 08 - NQ/HU; đồng thời, trên cơ sở qui hoạch tổng thể phát triển hệ thống đô thị và khu dân cư nông thôn tỉnh Lâm Đồng đến năm 2020 và Quyết định 3416/QĐ-UBND, ngày 20/12/2007, của UBND tỉnh Lâm Đồng về việc phê duyệt điều chỉnh Qui hoạch chung xây dựng thị trấn Di Linh, UBND huyện Di Linh đã triển khai Đề án điều chỉnh, mở rộng địa giới hành chính thị trấn Di Linh. Theo đó, địa giới hành chính thị trấn Di Linh được điều chỉnh và mở rộng thêm 550 ha đất với 1.035 hộ, 4.658 nhân khẩu của các thôn K'Ming, Di Linh Thượng I, Di Linh Thượng II và K'Long Trao II (xã Gung Ré); 88 ha đất với 145 hộ, 593 nhân khẩu của thôn 8 (xã Tân Châu). Sau khi điều chỉnh, mở rộng không gian đô thị, thị trấn Di Linh có qui mô gần 2.500 ha đất tự nhiên và hiện tại có 6.200 hộ dân và trên 27.500 nhân khẩu.

Sau khi điều chỉnh địa giới hành chính, thị trấn Di Linh tiến hành tổ chức lại sản xuất nhằm ổn định và phát triển kinh tế, nâng cao đời sống người dân. Thị trấn đã triển khai tốt Chương trình tái canh cà phê; tạo mọi điều kiện thuận lợi để phát triển công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, thương mại và dịch vụ... Nhờ vậy, thị trấn đạt mức tăng trưởng kinh tế bình quân hàng năm là 15%. Thu nhập bình quân đầu người hàng năm từ 24,5 triệu đồng (năm 2011) tăng lên 41 triệu đồng (năm 2015). Tỷ lệ số hộ có thu nhập trên 200 triệu đồng chiếm 13% và tỷ lệ hộ nghèo giảm còn 1,7% (năm 2015).

Để phát triển hạ tầng kỹ thuật, trong 5 năm qua, thị trấn Di Linh được đầu tư bằng ngân sách nhà nước để xây dựng kết cấu giao thông đô thị hơn 60 tỷ đồng; bao gồm, xây dựng mới và nâng cấp, sửa chữa nhiều tuyến đường, như Nguyễn Bình Khiêm, Đoàn Thị Điểm, Trần Quốc Toản, Hà Huy Tập, Trần Phú, Nguyễn Du, Phạm Ngũ Lão, Đào Duy Từ, Mọ Kọ, Nguyễn Đình Quân, đường vào Nghĩa trang Tô dân phố

Quốc lộ 20, khu nội thị thị trấn Di Linh, đang được nâng cấp. Ảnh: B. Trường

17... và thông tuyến đường vành đai thị trấn. Thị trấn Di Linh cũng đã vận động nhân dân đóng góp vốn đối ứng hơn 10 tỷ đồng để xây dựng và nâng cấp 48 tuyến đường giao thông nội thị, chiều dài 12 km. Huyện đã đầu tư xây dựng Khu liên hợp thể thao 9,8 ha, với tổng mức đầu tư trên 80 ha. Trong giai đoạn 1, khu liên hợp này đã được đầu tư 50 tỷ đồng, xây dựng được một số hạng mục và đã đưa vào hoạt động. Chợ Trung tâm đã được đầu tư trên 160 tỷ đồng, với hơn 600 quầy, sạp. Hệ thống cấp nước sinh hoạt được mở rộng thêm 13 km. Hệ thống điện lưới nội thị cũng được cải tạo, nâng cấp. Ngoài ra, huyện cũng đã triển khai quy hoạch và xây dựng các khu dân cư Thanh Danh, Phúc Kiến và điều chỉnh bổ sung quy hoạch khu dân cư 2/9... để giải quyết nhu cầu đất làm nhà ở và chỉnh trang đô thị.

Để phát triển hạ tầng xã hội, huyện và thị trấn Di Linh đã huy động nhiều nguồn lực để xây dựng cơ sở vật chất. Mạng lưới trường lớp được xây dựng khang trang. Trên địa bàn thị trấn hiện có 12 trường học (2 trường THPT, 2 trường THCS, 4 trường tiểu học, 3 trường mầm non, 1 Trường Dân tộc nội trú) và 1 Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp. Đến nay, 7/12 trường đã được công nhận đạt chuẩn quốc gia. Thị trấn tiếp tục duy trì kết quả phổ cập tiểu học đúng độ tuổi và phổ cập trung học cơ sở. Việc quản lý trật tự xây dựng, kiến trúc, cảnh quan môi trường đô thị...

cũng được chú trọng hơn.

Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” được triển khai sâu rộng. 100% số tổ dân phố đạt “tổ dân phố văn hóa”. Trên địa bàn thị trấn có 2 sân bóng đá lớn, 5 sân bóng đá mini, 3 sân quần vợt và nhiều CLB thể hình, aerobic, thể dục thẩm mỹ, thể dục dưỡng sinh, thơ ca, văn nghệ...

Nhờ chú trọng củng cố và xây dựng, trong nhiều năm qua, Đảng bộ thị trấn Di Linh đạt TSVM và bộ máy chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể đều vững mạnh. Đội ngũ cán bộ được quy hoạch, đào tạo và ngày càng đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ. Việc phát triển nguồn nhân lực, trong những năm qua, thị trấn Di Linh đã phối hợp với Phòng Lao động Thương binh Xã hội và Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp tổ chức các lớp đào tạo nghề (sửa chữa xe máy, sửa chữa máy nông nghiệp, đan, thêu, may, xây dựng...) cho nhiều lao động nông thôn; đồng thời, phối hợp giải quyết tốt nhu cầu lao động làm việc tại nước ngoài.

Theo ông Đặng Văn Quang, Chủ tịch UBND thị trấn Di Linh, trong quá trình triển khai đầu tư phát triển để thị trấn tiếp cận với các tiêu chí đô thị loại 4, tuy đạt được những kết quả nói trên, nhưng vẫn còn những bất cập. Khi triển khai quy hoạch phân khu trung tâm thị trấn, quy hoạch chi tiết (tỷ lệ 1/500), đầu tư cơ sở hạ tầng gặp nhiều vướng mắc. Do “lịch sử” để lại, các công trình xây dựng của các ngành

điện, nước, giao thông, viễn thông, đô thị... bị chồng chéo nhau, nên khi phát triển, mở rộng ngành này thì làm ảnh hưởng hoặc thậm chí làm phá vỡ hiện trạng và quy hoạch của ngành khác, gây ra nhiều lãng phí đáng tiếc. Một số dự án thu hút các doanh nghiệp đầu tư đã được phê duyệt, nhưng chưa triển khai đầu tư. Một số công trình, hạng mục không có kinh phí để triển khai. Tỷ lệ lao động phi nông nghiệp còn thấp. Các thiết chế văn hóa còn thiếu, như nhà thiếu nhi, nơi sinh hoạt người cao tuổi, nhà sinh hoạt cộng đồng (sau khi chia tách và mở rộng không gian đô thị, thị trấn hiện còn thiếu 8 hội trường tổ dân phố)...

Từ những hạn chế nói trên, nên thị trấn Di Linh chưa thể đạt được các tiêu chí đô thị loại 4 (thị trấn thuộc huyện). Do một số nguyên nhân, qua tìm hiểu, chúng tôi được biết nguyên nhân chủ quan và cốt lõi là do địa phương chưa xây dựng “Chương trình phát triển đô thị”. Bởi lẽ, theo Nghị định số 42/2009/NĐ - CP, ngày 7/5/2009, của Chính phủ về việc “Phân loại đô thị; tổ chức lập, thẩm định đề án và quyết định công nhận loại đô thị” quy định tại khoản 3, điều 19: “UBND cấp huyện tổ chức lập Chương trình phát triển đô thị thuộc phạm vi quản lý hành chính của mình trình UBND tỉnh xem xét, quyết định, sau khi được HĐND cùng cấp thông qua”. Mặt khác, tại khoản 1, điều 20 của Nghị định 42 ghi rõ: “Vốn để thực hiện công tác phân loại đô thị và Chương trình phát triển đô thị được sử dụng nguồn kinh phí sự nghiệp kinh tế từ ngân sách Nhà nước giao trong kế hoạch hàng năm cho địa phương”.

Như vậy, do lâu nay địa phương chưa lập “Chương trình phát triển đô thị” để được cấp có thẩm quyền phê duyệt, nên hàng năm, thị trấn Di Linh không được cấp kinh phí từ ngân sách thì lấy đâu ra tiền để đầu tư triển khai các tiêu chí của một đô thị loại 4. Mặt khác, nếu không có “Chương trình phát triển đô thị” thì thị trấn không có căn cứ pháp lý để thẩm định và phê duyệt, quyết định công nhận loại đô thị. Và ngay cả trong giai đoạn 2016 - 2020 cũng thế, nếu không lập “Chương trình phát triển đô thị” thì thị trấn Di Linh cũng không thể nào đạt tiêu chí đô thị loại 4 được. Chúng tôi thiết nghĩ, Huyện ủy Di Linh đã có Nghị quyết về phát triển thị trấn Di Linh đạt tiêu chí đô thị loại 4 chỉ mới là điều kiện “cần”, nhưng chưa “đủ”. Do đó, giải pháp trước mắt là đòi hỏi UBND huyện Di Linh sớm xúc tiến lập “Chương trình phát triển đô thị thị trấn Di Linh đạt tiêu chí đô thị loại 4 vào năm 2020” và thông qua HĐND huyện phê chuẩn; sau đó, trình UBND tỉnh xem xét, quyết định. Đây là bước quan trọng đầu tiên trên lộ trình phát triển thị trấn Di Linh để đạt các tiêu chí của một đô thị loại 4.

Đạt 346.000 ha diện tích gieo trồng

Theo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lâm Đồng, ước cả năm 2016, toàn tỉnh Lâm Đồng đạt tổng diện tích gieo trồng hơn 346.000 ha, tăng 0,5% so với cùng kỳ. Trong đó, diện tích cây trồng dài ngày gồm cà phê, chè, điều, dâu tằm, cây ăn quả... đạt gần 226.000 ha, tăng 0,7%. Đáng kể, trên địa bàn huyện Bảo Lâm, nông dân đã chuyển đổi 2.500 ha diện tích chè hiệu quả kinh tế thấp sang trồng cà phê. Sản lượng của các loại cây trồng đạt tỷ lệ tăng đáng kể như: hơn 13.000 tấn hạt điều (tăng 9,8%), gần 3 tỷ

cành hoa (tăng 9%), hơn 2 triệu tấn rau thương phẩm (tăng 6%), gần 427.000 tấn cà phê (tăng 4%)...

Cũng trong năm 2016, Lâm Đồng đầu tư hơn 4 tỷ đồng thực hiện ghép, cải tạo, trồng mới tái canh hơn 650 ha cà phê; giải ngân gần 2,4 tỷ đồng phát triển cây điều bền vững... Riêng sản xuất theo hướng ứng dụng công nghệ cao, đến nay, toàn tỉnh Lâm Đồng đang phát triển 43.810 ha rau, hoa, cà phê, chè, lúa, cây đặc sản chiếm 16,5% tổng diện tích canh tác...

VĂN VIỆT

10 doanh nghiệp Lâm Đồng tham gia Triển lãm Quốc tế Công nghiệp thực phẩm

Ông Nguyễn Xuân Hùng - Phó Giám đốc Trung tâm xúc tiến Đầu tư, Thương mại và Du lịch Lâm Đồng cho biết: Có 10 doanh nghiệp đại diện tỉnh Lâm Đồng đang tham gia Triển lãm Quốc tế Công nghiệp thực phẩm Việt Nam 2016, diễn ra từ ngày 16 - 19/11/2016, tại Trung tâm Hội chợ và Triển lãm Sài Gòn, thành phố Hồ Chí Minh. Triển lãm do Bộ Công thương chủ trì, Cục Xúc tiến thương mại phối hợp với các cơ quan hữu quan trực tiếp tổ chức.

Tại triển lãm lần này, Trung tâm xúc tiến

Đầu tư, Thương mại và Du lịch Lâm Đồng tổ chức cho các doanh nghiệp tham gia, trưng bày và giới thiệu sản phẩm dưới hình thức “Ngôi nhà chung” của tỉnh Lâm Đồng, gồm các gian hàng nông sản rau quả và các mặt hàng đã qua chế biến như trà, cà phê, rượu vang... Ngoài ra, tại đây cũng trưng bày và giới thiệu các ấn phẩm về tiềm năng thương mại, du lịch và các chính sách ưu đãi thu hút đầu tư của tỉnh đến với các nhà đầu tư trong và ngoài nước.

DIỄM THƯƠNG

TRƯỜNG THPT CHUYÊN THĂNG LONG - ĐÀ LẠT ĐÓN NHẬN HUÂN CHƯƠNG LAO ĐỘNG HẠNG NHÌ Nối tiếp niềm tự hào...

Tháng 11, Đà Lạt nắng mà se sắt, mỗi con đường như càng rộng rãi, thanh thang. Hòa vào không khí kỉ niệm 34 năm Ngày Nhà giáo Việt Nam, thầy cô và học sinh Trường THPT Chuyên Thăng Long - Đà Lạt càng rộn rịp hơn bởi tám Huân chương Lao động hạng Nhì của Chủ tịch nước trao tặng...

HẢI YẾN

Về ngôi trường ấy là "một thời để nhớ" của mấy chục khóa học sinh; là niềm vui, rộn ràng như lần giờ từng trang giáo án của các thầy cô; là niềm tự hào của biết bao phụ huynh khi gửi gắm con vào một môi trường có nhiều sáng tạo...

Chất lượng dạy và học

Những ngày này, bước vào trường, không khí chuẩn bị cho các bài giảng tham gia Hội thi Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học (E-learning) và Dạy học theo chủ đề tích hợp đang khấn trương trong chuỗi hoạt động của các thầy, cô giáo. Tại những lớp học, học trò với màu áo đỏ "booc-đô" đặc trưng vẫn miệt mài cùng thế giới như vô tận của tri thức.

Đã 21 năm công tác tại trường, cô Hiệu trưởng Nguyễn Thị Ngọc Dung không quá khó để nhớ về những ngày đã qua; trong đó, ấn tượng nhất vẫn là một môi trường sư phạm "vô cùng tốt" cho cả thầy cô và học sinh, bởi nơi đây thầy và trò đều được thể hiện mình, được phấn đấu vươn lên. Trong đó, tinh thần đoàn kết, nhiệt tâm, sẵn sàng lao vào những mục tiêu mới của đội ngũ giáo viên như đã truyền lửa cho học sinh để trường hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ đào tạo mũi nhọn.

Trong Phòng Truyền thống, những "bảng vàng" thành tích về kết quả giáo dục toàn diện và mũi nhọn; học sinh đỗ thủ khoa tốt nghiệp THPT và đại học; danh sách học sinh đoạt giải Casio, Olympic, Tin học trẻ, Hùng biện Tiếng Anh, Nghiên cứu khoa học... như một sự hun đúc của những nỗ lực không ngừng nghỉ. Trong đó, không thể không kể đến hàng trăm giải học sinh giỏi quốc gia, những gương mặt như Nguyễn Kim Phụng là thủ khoa Đại học Y dược TP HCM (năm học 2011-2012) với số điểm tuyệt đối 30/30 hay thủ khoa kép của hai trường đại học gồm Đại học Đà Lạt và Đại học Công nghệ là Phạm Hữu Tâm (năm học 2013-2014)... Từ vài năm nay, THPT Chuyên Thăng Long - Đà Lạt đã lọt vào top 50 trường có điểm bình quân thi đại học cao nhất cả nước.

Từ năm 2009, Cuộc thi Khoa học - kỹ thuật được khởi xướng trong cả nước và THPT Chuyên Thăng Long - Đà Lạt đã tiên phong trong nội dung này, có học sinh đại diện quốc gia dự thi quốc tế. Đề đến năm học 2015-2016 vừa qua, hai học sinh Hoàng Lữ Đức Chính và Nguyễn Thu Minh Châu đã xuất sắc đoạt giải Ba Hội thi Khoa học - Kỹ thuật lớn nhất hành tinh dành cho học sinh - Intel ISEF được tổ chức tại Hoa Kỳ...

Lãnh đạo tinh biểu dương các học sinh Trường THPT Chuyên Thăng Long - Đà Lạt đạt thành tích xuất sắc trong học tập. Ảnh: V.Báo

Áp lực, động lực và những nỗ lực

Với vai trò của một trường thực hiện cả nhiệm vụ giáo dục toàn diện và giáo dục mũi nhọn, trong đó giáo dục mũi nhọn là "niềm hy vọng" của cả tỉnh; nếu không có giải cao trong các cuộc thi thì hiển nhiên sẽ là nỗi lo, nhưng khi đã giành được thành tích cao thì chưa hẳn nhà trường đã an lòng, bởi đó chính là áp lực cho những năm kế tiếp. Đây là những tâm lý rất dễ được sẻ chia của Ban giám hiệu nhà trường và các thầy cô...

Từ nhiều mùa hè gần đây, thầy cô các bộ môn đều dành khoảng thời gian này để làm việc, đó là đi thực tế tại các trường chuyên trong nước với mục tiêu nghiên cứu, tìm hiểu, áp dụng các phương pháp hay của trường bạn để áp dụng cho chính mình. Để phát triển, nhà trường đã có những phương án giải quyết phù hợp cho các bộ môn với mục tiêu: những môn chưa có giải sẽ đoạt giải, những môn đã có giải thì phải giữ và phát triển. Qua các chuyến đi và bằng trải nghiệm sâu sắc trên bục giảng, ý kiến của thầy cô đã được Liên tịch mở rộng (gồm Ban giám hiệu, tổ trưởng chuyên môn và các thành phần mở rộng) lắng nghe, trân trọng và đưa ra giải pháp. Thành tích của học sinh đã là đáp án cho giải pháp đúng của các nhà giáo.

Trong môi trường của những chuỗi sáng tạo, suy nghĩ học sinh trường chuyên rất "mọt sách" đã trở nên lỗi thời bởi những hoạt động trải nghiệm đã góp phần phát huy năng lực toàn diện của "học sinh thế kỷ 21". Nhà trường đã xin chủ trương để có thể đổi mới chương trình, đổi mới phương pháp và có những hoạt động trải nghiệm, đưa học sinh ra Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà khi nghiên cứu về sinh thái học; đến với Tháp Bà

Tiết Ngoại ngữ tại Trường THPT Chuyên Thăng Long - Đà Lạt. Ảnh: V.Báo

Ponagar nhằm đo các tỉ lệ vàng trong kiến trúc; đến với Mộc bản Triều Nguyễn để nghiên cứu Lịch sử; tham gia các Đêm hội Nguyên tiêu và thêm yêu những vần thơ...

Mùa thu vừa qua, học sinh các lớp cùng làm bánh trung thu, làm lồng đèn để tạo quỹ giúp đỡ những trường còn khó khăn như Tiểu học Nam Thành, Tiểu học Cửu Long, Tiểu học Tà Nung...

Ở trong môi trường ấy, học tập trở thành niềm vui và như cô Ngọc Dung chia sẻ thì phải biến áp lực thành động lực và thật nỗ lực để đạt mục tiêu đề ra. Từ năm 2010,

Thành tích nổi bật 5 năm qua của Trường THPT Chuyên Thăng Long

- Cuộc thi Khoa học - Kỹ thuật cấp Quốc tế: có 2 đề tài được Bộ GD-ĐT chọn cử tham dự Hội thi Intel ISEF tại Mỹ, 1 đề tài đoạt giải Ba cấp Quốc tế lĩnh vực Tế bào - Sinh học phân tử.
- HSG cấp Quốc gia: đoạt 120 giải (9 giải Nhì, 40 giải Ba, 71 giải Khuyến khích).
- Có 2 học sinh được Bộ GD-ĐT chọn vào đội dự tuyển Olympic Quốc tế (môn Vật Lý và môn Tin học).
- Giải Khoa học - Kỹ thuật cấp Quốc gia: đoạt 17 giải (5 Nhất, 7 Nhì, 5 Ba).
- Giải IOE (thi Tiếng Anh trên mạng Internet) cấp quốc gia: 56 giải (13 giải Nhất, 18 giải Nhì, 17 giải Ba, 8 giải Khuyến khích).
- Giải Violympic (thi giải Toán trên mạng Internet) cấp quốc gia: 17 giải (4 giải Nhất, 7 giải Nhì, 3 giải Ba, 3 giải Khuyến khích).
- Giải Olympic truyền thống 30/4 khu vực phía Nam: 235 huy chương (39 Vàng, 107 Bạc, 89 Đồng).

Đang ngồi cặm cụi đan mây cái rổ, cái rá cho vợ ngày mai mang ra chợ bán, chợt lão Quang giật mình vì tiếng gọi phía sau lưng:

- Thầy ơi! Thầy ơi!

Lão Quang quay lại, nhìn người đàn ông trung niên hồi lâu nhưng vẫn không nhớ:

- Anh là... ai thế? Sao biết tôi từng là thầy giáo?

- Dạ, con là Tuấn, học trò cũ của thầy đây nè!

- Tuấn? Tôi nghỉ dạy lâu rồi nên không nhớ. Anh học khi nào ấy nhỉ?

- Thăng Tuấn lớp 12B2, quây số một cách đây 20 năm đó thầy.

Lão Quang nhìn người đàn ông ăn mặc lịch lãm hồi lâu, rồi đưa mắt quay ra bờ sông. Khuất sau rặng tre, sau những dòng phù sa đục ngầu là ngôi trường THPT cổ kính, nơi một thời lão từng đứng lớp dạy môn toán. Lần tìm về ký ức mười mấy, chợt lão thốt lên:

- A, thăng Tuấn "ba búa" đây mà! Phải không?

- Dạ, đúng rồi thầy! Thầy còn nhớ biệt danh của em hả thầy?

- Nhớ chứ sao không! Cũng vì chuyện đó mà thầy ngồi đây đan rổ, đan rá nè!

- Thầy... thầy cho con xin lỗi chuyện cũ.

- Người xin lỗi lẽ ra là thầy mới phải! Thầy đã hại em...

Đoạn lão Quang lại nhìn sang kia sông. Hình như lão đang tiếc nuối một thời quá khứ. Rồi như nắng hạn lâu ngày gặp mưa rào, lão bồi hồi nhớ lại chuyện ngày xưa.

Hồi ấy, thầy Quang là giáo viên chủ nhiệm lớp 12B2. Lớp quây nhất trường, khiến ai cũng sợ khi vào lớp giảng dạy. Từ khi thầy lên làm thuyền trưởng, điều hành con tàu 12B2, cả lớp lấy lại trật tự dần dần. Rất nhiều học sinh ngổ ngáo đã trở nên hiền lành, chăm học, đặc biệt là giỏi mấy môn tự nhiên do thầy đảm trách. Duy chỉ có Tuấn, do là cậu ấm con nhà giàu được nuông chiều từ nhỏ nên dám ra ương bướng. Ngựa non háu đá, Tuấn chẳng sợ ai và chẳng muốn nghe lời ai. Vì vậy mà rất nhiều

Theo dòng sự kiện

LIÊN HOAN QUỐC TẾ

Sau đúng 10 năm kể từ lần thứ hai được tổ chức vào năm 2006, Liên hoan quốc tế sân khấu thử nghiệm lần thứ 3 mới lại được tổ chức từ ngày 12 đến 19/11.

Sức nóng của sân khấu thử nghiệm...

Với mục đích đổi mới, khám phá, "Sân khấu thử nghiệm" muốn trình bày sự cách tân của tác giả, đạo diễn, diễn viên nhằm mở ra cấu trúc hình thức mới làm giàu thêm ngôn ngữ nghệ thuật sân khấu, góp phần đáp ứng thị hiếu của khán giả trong xu thế hội nhập và phát triển", NSND Lê Tiến Thọ, Chủ tịch Hội Nghệ sĩ sân khấu Việt Nam nhận định

Liên hoan lần này, Ban tổ chức đã nhận được 39 vở diễn và chương trình của 22 nước và 19 vở diễn của

Ông giáo già

Truyện ngắn:
ĐẶNG TRUNG THÀNH

giáo viên đề nghị thầy Quang cho Tuấn chuyển trường mới để giữ danh tiếng cho trường mình. Khỏi phải nói cũng biết thầy Quang không đồng ý. Thầy vẫn ra sức kèm cặp, uốn nắn Tuấn để Tuấn hoàn thiện bản thân, chăm học.

Nhưng Tuấn đã phụ tình cảm mà thầy dành cho mình. Càng ra sức thuyết phục, dùng chiến thuật mềm dẻo, Tuấn càng làm lúng. Trong sổ điểm của các môn học, tên của Tuấn chỉ chít toàn những con số dưới trung bình, thậm chí “xoi trũng ngỗng” liên tục. Sổ đầu bài thi lúc nào cũng bị các giáo viên phê bình là: Em Tuấn không tập trung. Em Tuấn cãi lại thầy cô. Em Tuấn gây sự với bạn... Tuy nhiên, theo cách nhìn của thầy Quang, Tuấn đang bộc lộ chiều hướng tích cực nhưng do thích thể hiện cái tôi ra bên ngoài nên có phần bốc đồng.

Một hôm, thầy hiệu trưởng gọi thầy Quang lên bàn bạc:

- Trường chúng ta trước giờ luôn có thành tích tốt, nhận được nhiều bằng khen. Năm nay chúng ta tiếp tục thi đua với nhiều trường khác trong tỉnh. Nhưng với sức học của em Tuấn lớp thầy, tôi nghĩ...

- Ý thầy là Tuấn sẽ làm mất mặt trường mình.

- Thật tình tôi không có ý đó. Nhưng thầy phải hiểu, trường chúng ta không thể rớt thi đua. Xấu hổ lắm đấy!

- Thầy cho tôi thêm thời gian, tôi sẽ huấn luyện em ấy học tốt hơn. Ở cái tuổi dở dở ương ương, bọn trẻ nó hay bướng bỉnh thế. Tôi hứa cuối năm, lớp tôi sẽ đi thi tú tài đầy đủ.

Thầy hiệu trưởng thay đổi sắc mặt:

- Thời gian ư? Tôi đã cho thầy quá nhiều thời gian rồi còn gì! Học kỳ I đã qua, em ấy bị xếp hạng yếu, như vậy còn chưa đủ sao?

- Tôi biết thế, nhưng còn một học kỳ nữa mà, thưa thầy! Mọi sự có thể thay đổi vào giờ chót.

- Không thể đợi “nước đến chân

Minh họa: P.Nhân

mới nhảy” được. Tôi cho thầy thời gian 3 ngày, nếu không ký giấy cho em ấy nghỉ học, chuyển trường thì tôi không thể nhượng bộ được nữa.

- Chúng ta làm vậy có quá đáng không? Nghề sư phạm là làm dâu trăm họ, tất nhiên có nhiều em khó bảo. Chúng ta cần phải tận dụng sự giáo dục, đạo đức của một người đưa đò để dạy các em nên người, học tốt chứ không phải xô các em yếu kém lụy tàn tri thức.

- Thầy đừng lên lớp dạy tôi! Thời gian 3 ngày, thầy nhớ đấy! Giờ thi thầy có thể về lớp dạy được rồi.

Thầy Quang lùi thui quay về lớp, lòng buồn rười rượi. Tuấn đang có chiều hướng thay đổi, cần có thêm thời gian nhưng... Lớp học hôm ấy mất sinh động. Môn toán thầy giảng cứ ru ngủ, cả lớp ngáp dài ngáp vắn. Nhiệt huyết của thầy không có trong giáo án. Thầy dạy kiểu buông xuôi.

3 ngày - nó sẽ dài đằng đẵng đối với những ai đang trông ngóng. Nhưng khi lo lắng, nó sẽ đến rất nhanh. Nhanh như cái chớp mắt. Hôm ấy có mặt Tuấn và ba mẹ, thầy hiệu trưởng không ngần ngại tuyên

bổ lý do cho em Tuấn thôi học. Tờ đơn cho thôi học có chữ ký của thầy Quang. Chữ ký của thầy rất có giá trị trong trường hợp này, hơn cả hiệu trưởng. Bởi thầy là giáo viên chủ nhiệm, theo dõi suốt quá trình học tập của Tuấn. Đọc xong tờ đơn, mẹ Tuấn bức xúc buột miệng nói:

- Các thầy làm ăn gì kỳ vậy? Học trò thì phải có em giỏi em dở. Lẽ ra nhà trường phải chứng tỏ năng lực của mình, biến học sinh yếu thành học sinh khá. Đẳng này thầy học lực yếu là đuôi, vậy thôi lên trường chuyên cho rồi.

Thầy hiệu trưởng ra mặt:

- Xin lỗi anh chị, chúng tôi có nguyên tắc riêng. Cháu Tuấn rất ngang bướng, lại lười học, chúng tôi đã cảm hóa rất nhiều lần nhưng không được. Nếu thầy trường nào phù hợp với cháu, anh chị có thể xin chuyển đến. Phía trường tôi làm hết mình để thủ tục rút học bạ nhanh gọn. Ba Tuấn giận quá, lôi con mình về, không quên mắng con một câu:

- Mày nghe chưa, người ta khi dễ mày kia. Không chịu lo học hành, mà quậy phá suốt ngày. Về nhà

chăn trâu đi con.

Tuấn chủ ụ ra về, không quên ngoái lại nhìn thầy Quang một cách hờn giận.

Những ngày tiếp theo, thầy Quang không còn tinh thần dạy học. Thầy luôn ám ảnh về chuyện của Tuấn. Thầy nghĩ, làm như vậy là trái đạo đức nghề nghiệp, đánh mất tương lai của một học sinh. Nhưng nếu thầy không làm thì chính thầy là người phải ra đi. Ba mẹ già, vợ và hai con nhỏ cần đồng lương ít ỏi của thầy đã gây nên áp lực. Thầy căng thẳng đến mức đi bệnh xin nghỉ phép. Và rồi vì lương tâm cắn rứt, thầy quyết định nghỉ dạy. Thầy nghĩ: “Mình đã hại em ấy! Năm nay là kỳ thi tú tài, nếu Tuấn bỏ học, sẽ mất đi tương lai”. Và từ đó thầy không muốn ai gọi mình bằng danh xưng “thầy giáo” nữa. Vì thầy cảm thấy xấu hổ vì điều đó.

Giờ nhớ lại mọi chuyện, lão Quang càng đau lòng hơn:

- Cho thầy xin lỗi vì chuyện cũ.

- Thầy không có lỗi, thưa thầy! Thật ra lúc ấy em cũng tính nghỉ học theo ba mẹ kinh doanh. Nhưng

vì giận thầy, em quyết học để khẳng định mình không tệ. Em ra sức học ngày học đêm, thuê gia sư về nhà dạy kèm, thậm chí em dành cả ngày chủ nhật đi chơi để học thêm các môn tự nhiên. Và em đã đậu tú tài, đỗ cả đại học đó thầy.

- Em có chí như vậy thầy rất mừng. Đùng là suy nghĩ của thầy không sai. Vậy bao nhiêu năm qua em làm gì?

- Dạ, giám đốc, thầy ơi! Nói tiếp truyền thống của gia đình em. Cũng nhiều lần về quê, em định ghé thăm thầy nhưng sợ thầy không tiếp. Em đã hiểu mọi chuyện. Vì em mà thầy phải nghỉ dạy cho đến bây giờ. Nếu không nhờ thầy, em nghĩ mình sẽ không có ngày hôm nay. Thầy, cho em xin lỗi thầy lần nữa!

- Thôi, em gác lại quá khứ đi! Thầy không muốn bị ám ảnh. Nhìn em thế này là thầy vui rồi. Cứ tưởng hồi trước em sẽ sa vào ăn chơi rồi phá của gia đình vì nghỉ học đó chứ! Thôi, vào nhà uống với thầy ly trà cho ấm bụng.

- Thầy! Em có chuyện muốn thưa với thầy!

- Chuyện gì, em cứ nói!

- Em thấy thầy còn rất minh mẫn dù đã ở tuổi hưu. Công ty em có một quỹ từ thiện. Em tính dùng số tiền ấy xây một phòng học và mời thầy về dạy thêm toán-lý-hóa cho các em nghèo trong xóm. Đơn giản thôi thầy. Tất cả đều miễn phí, thầy thấy sao?

- Ô! Thế thì quá hay rồi! Nhưng thầy sợ đảm trách không xuê!

- Thầy có thể tìm thêm một giáo viên trẻ để hỗ trợ. Việc học chỉ diễn ra ban đêm nên em nghĩ họ sẽ rảnh tay. Về phần lương của thầy, phía quỹ từ thiện sẽ chi cho thầy coi như bồi bổ sức khỏe.

- Đừng nhắc chuyện tiền lương với thầy. Thầy nghĩ dạy mấy chục năm cũng đâu có đói. Em biết nghĩ cho thế hệ tương lai là thầy vui rồi. Thôi, vào nhà làm với thầy vài ly, rượu chứ không phải trà nhé! Nay là ngày đặc biệt, 20 tháng 11, thầy mời em!

Hai người khoác vai nhau đi vào nhà. Một đầu bạc, một đầu xanh, đang nghĩ về sự nghiệp “trống người” ở xóm nghèo này.

SÂN KHẤU THỬ NGHIỆM 2016: Tìm kiếm những cách tân

16 đơn vị nghệ thuật sân khấu trong nước. Tuy nhiên, sau khi thẩm định chất lượng nội dung và nghệ thuật, Ban tổ chức đã mời 8 vở diễn của 7 quốc gia và 8 vở diễn của các đơn vị nghệ thuật sân khấu Việt Nam tham gia liên hoan. Điều này cho thấy sự chặt chẽ và đòi hỏi phải thực sự là “thử nghiệm” mới được vào sân chơi này.

Trong danh sách các chương trình dự thi của Việt Nam vắng bóng các loại hình sân khấu truyền thống như Tuồng, Chèo, Cải lương. Một trong những lý do thiếu hụt các loại hình này là do năm 2016 các đơn vị còn tập trung vào các cuộc thi lớn trong nước là Cuộc thi nghệ thuật sân khấu Tuồng và Dân ca kịch chuyên nghiệp toàn quốc và Cuộc thi nghệ thuật sân khấu Chèo chuyên nghiệp toàn quốc, cho nên

các đơn vị nghệ thuật trong nước chưa kịp dựng vở để tham dự sân khấu thử nghiệm. Về Cải lương, cũng có tác phẩm đăng ký tham gia liên hoan nhưng lại chưa đáp ứng đủ tiêu chí về tính thử nghiệm trên một sân chơi quốc tế, cho nên không thể lựa chọn. Và đây là điều đáng tiếc đối với sân khấu Việt Nam khi không có dịp giới thiệu với bạn bè quốc tế toàn bộ các loại hình sân khấu dân tộc.

Là “thử” thì chưa hẳn đã thành công...

Theo nhận định của NSND Lê Tiến Thọ, các vở diễn trong nước tham dự liên hoan năm nay đều đã thể hiện được những thử nghiệm nhất định, những sáng tạo trong ngôn ngữ sân khấu. Xiếc có tính cách tân trong tổ chức vở diễn với

nhân vật xuyên suốt, có tính cách, số phận và mang tính tổng hợp. Rối cũng đã tạo được sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa nhiều thành phần để thể hiện một vở diễn xưa nay vốn được cho là khó như Hồn Trương Ba, da hàng thịt. Riêng với Kịch,

Có 8 đoàn nghệ thuật từ Trung Quốc, Nhật Bản, Pháp, Philippines, Hy Lạp, Panama, Đức và 8 đơn vị sân khấu Việt Nam tham gia thi tài từ ngày 12 đến 19/11. Mỗi ngày sẽ có từ 2 đến 3 vở diễn được giới thiệu tại rạp Công Nhân, rạp Đại Nam, rạp Hồng Hà, Nhà hát Kịch Việt Nam, Nhà hát Tuổi trẻ, Nhà hát Kịch quân đội, Star Galaxy. Vé được phát miễn phí tại các điểm diễn.

một số đạo diễn đã mang đến được nhiều ngôn ngữ mới. Không chỉ đối thoại, các vở diễn đã sử dụng nhiều cách thức, phương pháp khác nhau để chuyển tải tâm tư, tình cảm nhân vật, tinh tiết cốt truyện.

Nhà hát Kịch nói Quân đội đã dự thi vở Dưới cát là nước. Một số chương trình cũng đã dự thi trước ngày khai mạc, đó là: Con tàu này sẽ không trôi mãi (Đoàn nghệ thuật Dalecuero Danza, Panama), Chương trình Nghệ thuật giải trí Ionah (Nhà hát Star Galaxy), Hồn Trương Ba, da hàng thịt (Nhà hát Múa rối Thăng Long).

4 tác phẩm ở chặng đầu liên hoan cũng đã tạo nên những luồng dư luận về tính thử nghiệm ở từng tác phẩm. Chương trình Con tàu này sẽ không trôi mãi của nghệ sĩ Panama là những tìm tòi đầy

thú vị về ngôn ngữ hình thể và âm thanh. Chương trình Nghệ thuật giải trí Ionah là sự kết hợp của nhiều loại hình biểu diễn, trong đó xiếc là yếu tố nền kết hợp với vũ đạo, diễn xuất cùng các hiệu ứng sân khấu và công nghệ trình chiếu 3D hiện đại, tạo nên những màn trình diễn đầy hấp dẫn. Vở rối Hồn Trương Ba, da hàng thịt được thể hiện bằng hình thức nghệ thuật múa rối cạnh tạo được sự hấp dẫn với người xem không chỉ bởi một kịch bản giàu sức sống và hết sức quen thuộc mà còn có nhiều tìm tòi mang hơi thở đương đại khi nghệ thuật rối kết hợp với nhiều loại hình nghệ thuật như Chèo, hát Xẩm, hát Vần, Múa... theo đúng nghĩa của một đợt “thử nghiệm”.

TS tổng hợp (theo baovanhoa.com.vn và hanoimoi.com.vn)

Gặp gỡ cuối tuần

NHÀ GIÁO - NHẠC SĨ HỒ THANH TÙNG:

Truyền cảm hứng về tình yêu quê hương, đất nước - Mục đích lớn của đời tôi

Bước đi từ giảng đường thân thuộc, nhiều kĩ sư tâm hồn cũng đã mạnh dạn chọn sáng tác âm nhạc làm hoạt động chính của đời mình, như trường hợp cô giáo Bích Hương (Di Linh) và thầy giáo Hồ Thanh Hùng (Đà Lạt). Hồ Thanh Hùng sinh năm 1965 tại Đà Lạt, trông dáng dấp bề ngoài - thầy giáo kiêm nhạc sĩ này gần giống với một nhà hoạt động kinh doanh hơn. Dưới đây là câu chuyện đối thoại về nghề và nghiệp sáng tác với nhà giáo - nhạc sĩ Hồ Thanh Hùng (Trường THCS Quang Trung - TP Đà Lạt).

MINH LÂN (Thực hiện)

Tháng 1/2014 cùng với Vũ Uy, Cao Nguyên thì anh là người vinh dự được kết nạp vào Hội Nhạc sĩ Việt Nam, con đường đến với âm nhạc của anh đã diễn ra như thế nào, thưa anh?

Vâng, đam mê âm nhạc từ nhỏ, 6 tuổi tôi đã được làm quen với âm nhạc, khi lớn lên tôi theo học Nhạc viện TP Hồ Chí Minh, sau đó lại được tu nghiệp thêm bốn năm nữa tại Nhạc viện Hà Nội. Mặc dù công việc chính là giáo viên dạy nhạc ở trường phổ thông nhưng đam mê âm nhạc cộng với vốn liếng tích lũy trau dồi được luôn thôi thúc nên tôi đã đến với sáng tác. Tới nay nhẩm tính lại cũng hơn trăm bài rồi, tôi viết về nhiều đề tài: Quê hương đất nước, Trường lớp, Đà Lạt, ca khúc thiếu nhi, ca khúc phổ thơ, sáng tác mang âm hưởng dân ca và cả sáng tác cho giáo đường nữa (vì tôi là một người dân công giáo mà!).

Với tư cách là một thầy giáo dạy nhạc, điều quan tâm nhất của anh trong giáo dục thẩm mỹ thông qua âm nhạc là gì, cũng như anh đã làm gì để tăng cường sự thích thú khi học đối với các em học sinh của mình?

Tôi phụ trách dạy nhạc ở Trường THCS Quang Trung hơn mười năm rồi. Trong quá trình đó các em được học hát, tập đọc nhạc, học âm nhạc thường thức... Ngoài ba phân môn căn bản đó, tôi còn chú ý tìm kiếm một số em có năng khiếu âm nhạc để bồi dưỡng thêm. Đáng mừng là hiện nay đã có một số trường hợp đã trưởng thành trong môi trường hoạt động âm nhạc chuyên nghiệp, như: chuyên ngành Piano - Guitar - Sáng tác - Lý luận và chỉ huy âm nhạc tại các nhạc viện. Ví dụ như em Khánh Trân (tốt nghiệp xong Nhạc viện, đã đi làm tại TP Hồ Chí Minh), Hạ Nguyên (đã học Nhạc viện - Khoa Lý luận Sáng tác và Chỉ huy), một học sinh nữa đang chuẩn bị vào Nhạc viện TP Hồ Chí Minh là em Anh Thư (Khoa Lý luận và Chỉ huy). Các em là niềm tự hào và sự kì vọng chung của Đà Lạt - Lâm Đồng trong tương lai gần. Tôi cũng từng tham gia cộng tác ở Nhà Thiếu nhi Lâm Đồng, dạy theo lời mời của một số trường học trong thành phố, ngoài biên chế dạy học chính thức ở trường Quang Trung, tôi có nhận dạy tại nhà hoặc tại tư gia với phương thức "Một thầy một trò" để đào sâu kĩ năng thực hành cho từng người học. Trong quá trình dạy học, vốn liếng tích lũy được giúp tôi có điều kiện chuẩn bị chu đáo hơn về giáo trình: chẳng hạn với các tiết học hát, ngoài biên soạn kĩ nội dung liên quan, tôi tự tìm tòi và viết thêm một số đoạn intro-gian tấu-inding chọn lọc phù hợp để tăng sự kích thích cho học sinh khi học. Điều cơ bản là phải trình bày để cho các em nghe và cảm nhận trước, một khi đã thích rồi thì các em đi vào nội dung bài học rất dễ dàng. Ở thể loại dân ca cũng vậy, những kiến thức âm nhạc đã được đào tạo và nghiên cứu được tôi vận dụng vào nhằm tăng tính hấp dẫn và hứng thú cho các em, có khi tiết học kết thúc rồi các em vẫn

Nhà giáo - nhạc sĩ Hồ Thanh Hùng đang truyền dạy cho thế hệ trẻ. Ảnh: M.Lân

yêu cầu thầy hát và chơi lại thêm một lần nữa rồi mới chịu nghỉ. Đó cũng là một trong những động lực thúc đẩy tôi tiếp tục...

Có người đã gọi anh là một "KCS" của âm nhạc học đường, thực hư chuyện vì von này ra sao, thưa anh?

Lợi điểm về bằng cấp và công tác dạy học lâu năm, cộng với khả năng chơi tốt nhiều nhạc cụ cũng như kinh nghiệm giảng dạy... nên tôi được cấp quản lí tin tưởng giao phó cho một số công việc như: Đi về một số trường học để thanh tra môn âm nhạc, chấm thi giáo viên giỏi cấp thành phố, cấp tỉnh, chấm giải pháp hữu ích của giáo viên, chấm các cuộc thi văn nghệ ngành giáo dục... Được Phòng và Sở Giáo dục - đào tạo cử tham gia một số chương trình tập huấn quan trọng hoặc thay mặt tình tham gia một số chương trình mới.

Anh có quan tâm tới việc dạy hợp xướng trong trường học hiện nay không, vì theo nhiều chuyên gia - hợp xướng cũng là hình thức giáo dục thẩm mỹ và thể chất rất tốt giúp học sinh học hỏi tính tập thể cao?

Trước hết, học hát cho đúng sắc thái là một chuyện, nhưng muốn hoàn thiện phải kết hợp động tác (múa, thể hình nâng cao). Tôi rất thích thể loại hợp xướng được triển khai rộng và thường xuyên trong nhà trường nói chung, nhưng thể loại này đòi hỏi trình độ ở người dạy lẫn người tập (phần bè, tổ chức bè, phối hợp bè...). Tôi đã từng tập hợp xướng cho cả giáo viên và học sinh, nhưng tốn rất nhiều công phu và thời gian, điều kiện hiện nay chưa cho phép chúng ta tổ chức rộng rãi, thường xuyên thể loại này cũng như một số tiết học âm nhạc nâng cao trong từng năm học.

Trở lại câu chuyện về sáng tác âm nhạc: Đà Lạt mưa sương, Làng hoa mận yêu, Bình yên quê mẹ, Hoa quả trái mùa, Đà Lạt vào đông, Trường Quang Trung mận yêu, Đi chơi xuân... là những ca khúc phổ biến của

anh. Dù viết về tình yêu, nghề nghiệp hay về quê hương đất nước dường như anh vẫn ổn định ở phong thái chừng mực, nhẹ nhàng và có phần hơi "hiền lành" trong diễn đạt ca từ nữa - phải chăng vì anh vốn là một nhà giáo thuần chất?!

(Cười) Là người sinh ra và lớn lên ở Đà Lạt, âm nhạc của tôi cũng như chính con người tôi vậy: chân thành và lắng đọng, tôi chỉ viết những gì mình cảm và mình thích chứ không bị bó buộc hay bị hối thúc. Bạn vừa nhắc tới *Hoa quả trái mùa*, kì thực nó bắt đầu từ sáng tác tập thể ban đầu của một học trò là em Khánh Trân, tôi là người hợp soạn và chỉnh lí, như là một kỉ niệm giữa hai thế hệ thầy và trò, một ca khúc viết về đề tài nhà giáo cũng được nhiều người yêu thích bởi sự dung dị và chân thành. *Làng Hoa mận yêu* viết riêng cho làng hoa Thái Phiên, khi tôi được tham dự Trại Sáng tác của Hội Nhạc sĩ tại Đà Lạt và được đi thực tế, có đi thì mới thấy, mới hiểu nhiều về cuộc sống nơi đây, ngay cả tên gọi một số loài hoa mình cũng phải học và ghi chép lại để gọi tên cho đúng. *Trường Quang Trung mận yêu* tôi dành tặng cho thầy và trò ngôi trường mà tôi hằng gắn bó, giai điệu sôi nổi và tự hào đúng với tâm tình của bao thế hệ về một ngôi trường vinh dự mang tên người anh hùng áo vải của dân tộc!

Vậy trong âm nhạc, điều quan trọng nhất với anh là gì?

Đó là sự chân thành và dung dị. Tôi mê dân ca và đặc biệt yêu thích đề tài về quê hương, đất nước, mong muốn được truyền cảm hứng về tình yêu quê hương, đất nước cho học sinh - đó là mục đích lớn của cuộc đời tôi, ngoài việc dạy học. Tôi cũng mong được mang nhiều sáng tác của mình phổ biến và phục vụ rộng rãi hơn đến với cuộc sống!

Trân trọng cảm ơn nhà giáo - nhạc sĩ Hồ Thanh Hùng, nhân Ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11, kính chúc anh cùng quý thầy cô sức khỏe - hạnh phúc!

Tản văn

Những bài học k

VÔ THU HƯƠNG

Khi không ít người tỏ ra mất lòng tin vào giáo dục thì tôi vẫn tin, bởi tôi biết có rất nhiều thầy cô đang truyền lửa cho các em theo cách của riêng họ...

Em là giáo viên trẻ mới ra trường, được nhận về chính ngôi trường chuyên trước đây em học. Dĩ nhiên, bằng giỏi, trình độ giỏi là điều khởi phải bàn khi được nhận về ngôi trường danh tiếng này. Nhưng tôi tin, điều em vững vàng được với nghề khi em còn rất trẻ còn vì em yêu học sinh theo cách của em.

Cách của em là, sẽ chia với học sinh, thẳng thắn với học sinh những suy nghĩ, những chuyên đi của mình. Em có thói quen chụp hình lại những gia đình, những người bạn mình từng gặp trên những chuyến đi công tác, du lịch. Khi có điều kiện đi ngang hoặc về lại vùng đất ấy, bằng mọi cách em cố gắng đưa lại những tấm hình đã rửa tặng họ. Bởi theo em, nhiều người họ chưa từng được chụp hình, họ cảm tấm hình mà xúc động tới mức không nói gì được, chỉ run run cười. Em chụp hình những em nhỏ vùng cao với nụ cười tan sương lạnh khi được trao kẹo (Túi của em luôn có những chiếc kẹo ngon mê hoặc và lạ lẫm với lũ trẻ để làm quà trong mỗi chuyến đi). Những tấm hình ấy, em chiếu slide xen vào cuối bài giảng của mình để bài học bớt căng thẳng. Ngoài giờ học, em kể cho học trò nghe những câu chuyện về núi rừng, về biển rộng xa xôi, về những bài học trên hành trình mình đã qua để học sinh thành phố có nhiều hơn vốn sống. Chỉ đơn giản là chia sẻ những bức ảnh sinh động em gặp nhưng khiến không ít học sinh xúc động. Điều không ít học sinh quý em vì chúng có thể sẽ chia từ những gì bình dị nhất.

* * * * *

Chị là cô giáo dạy văn ở vùng gần chót đất nước. Chị hào hứng khoe trên facebook, vừa

Hồ sơ - Tư liệu

Lưng dựa Bạch Mã sơn, mặt hướng về Đông sáu trăm năm trước vẫn còn đây. Phải mất mở cõi của các bậc tiền nhân, những câu chuyện, tượng hình Hải Vân quan sừng sững

Ghi chép: **ÔNG THÁI BIỂU**

Từ đỉnh Hải Vân trong chiều khói sóng này, mới thấy nhà văn Hoàng Phủ Ngọc Tường ít nhiều có lý khi phát hiện ra những nguyên cơ lịch sử trong điệu *Lý Qua Đèo* nổi tiếng. Ông Tường cho rằng, điệu hát lý lưu hành trong dân gian này là cảm xúc đồng vọng vận mệnh thời cuộc của dân tộc. Trong mỗi luyến láy giai điệu và ý tứ ca từ của khúc dân ca có chứa cả thân phận lịch sử khi ngọn đèo Hải Vân trở thành chứng tích của đám cưới Huyền Trân.

"*Dắt bạn qua đèo...*", như nhiều người liên tưởng, là hình ảnh vua Sinhavaman II - Chế Mân rước người vợ Việt về xứ Chăm đầu thế kỷ XIV. Thực tình cũng khó mà phân giải, bởi bánh xe lịch sử đã lăn qua đất này hàng mấy trăm năm trước và điệu *Lý* ấy thì mặc nhiên tồn tại trong không gian nghệ thuật dân gian. Cũng không mấy người nghe bài *Lý Qua Đèo* mà nhớ đến công chúa Huyền Trân, chỉ biết rằng, ngắm chứng tích Hải Vân, đọc câu "*thiên hạ đệ nhất hùng quan*" trên đỉnh ải chiều nay lòng chợt nao nao về miền quá vãng và những cơ duyên lịch sử xảy ra trên mảnh đất này.

Lật lại sử xưa, năm 1293, sau khi đánh tan quân Nguyên Mông lần thứ hai, vua Trần Nhân Tông nhường ngôi cho con là Trần Anh Tông,

Không nằm trong giáo án

gom được 50 bức tranh đẹp của các em để làm triển lãm. Thầy hiệu trưởng nói, không nằm trong kế hoạch thi thôi, không làm. Nhưng chị quyết làm, vì đó là niềm tin yêu của tụi nhỏ. Hơn nữa, trong mắt chị, tụi nhỏ được nhìn nhận như những thiên tài nhí. Những thiên tài nhí ấy chịu thiệt thòi hơn hẳn so với đám bạn bè cùng trang lứa ở thành thị. Bởi vậy, chị quyết tâm làm với niềm tin và mục đích duy nhất: Tụi nhỏ sẽ rất vui.

Tôi hiểu rõ điều ấy vì những năm tiểu học tôi cũng từng được tham gia một cuộc triển lãm tranh không hề có trong kế hoạch như thế, do giáo viên chủ nhiệm tổ chức. Không chỉ vui, lạ, lũ trẻ lần đầu tiên được tham gia triển lãm còn cảm nhận được sự tự hào lần đầu tiên rần rần chạy trong mình khi những bức tranh được bè bạn xúm vô khen “đẹp quá”. Gần hai mươi năm qua, lũ trẻ ngày đó lớn, có đứa thành họa sĩ vẫn nhắc về buổi triển lãm ý nghĩa nhất của cuộc đời. Không chỉ tổ chức triển lãm cho “họa sĩ nhí” cô còn động viên những đứa không có khả năng vẽ, hãy viết thơ, làm văn... Hình như trong mắt cô, đứa học sinh nào cũng có thể trở thành nghệ sĩ. Cô là người đầu tiên cho chúng tôi có một niềm tin thực vững rằng ai cũng có một hoa hồng, ai cũng có vẻ đẹp, có khả năng trong mình. Điều quan trọng là hãy tin, hãy cố gắng thì nhất định hoa hồng sẽ nở. Mãi sau này, tôi nhận ra rằng, dù đa phần trong lũ học trò ngày ấy không trở thành nghệ sĩ thì sự lãng mạn và khát vọng cô gieo vào chúng tôi thưở ấu thơ vẫn là những hạt mầm rất cần thiết để cuộc sống nở hoa. Điều đó ít nhiều giúp cuộc đời thêm phần đáng yêu hơn giữa những bận bịu toan công việc. Cô giáo ngày xưa giờ không liên lạc được nhưng vẫn trong lòng chúng tôi, cô vẫn ở một khoảng ngọt ngào nhất.

Anh bạn tôi nhận công tác về một xã heo hút ở một tỉnh miền cao miền Trung ngay sau

khi ra trường. Thông thường, hai, ba năm thực hiện nghĩa vụ sẽ về xuôi nhưng anh chọn ở lại. Lí do đơn giản vì, mình không vương bận gia đình, nơi nào cần mình nhất mình sẽ đến. Có vài thầy, cô giáo trẻ cũng lựa chọn như anh. Nhiều người cảm bản, cùng nhau xây dựng gia đình. Nhà của các thầy cô đúng nghĩa là đơn sơ bên dòng suối nhưng luôn ấm áp tiếng cười (tương chỉ có trong những bài hát cách đây vài chục năm).

Có lần lên thăm bạn, buổi sáng tôi thấy anh cùng một thầy giáo khác dậy từ rất sớm, đi bắt ếch, bắt cua đá. Thành quả mang về là hai xô to lớn nhón bên cua, bên ếch. Hai thầy giáo trẻ từ phố lên, da trắng lấm bùn, mắt cười rất tươi sau lớp kính cận to ra hân hoan đặc biệt với công sức bỏ ra. Khi tôi chặc lưỡi: “Chùng này sao mấy anh em mình ăn hết?”. Bạn hồn nhiên đáp: “Mình ăn một phần ít, phần nhiều nấu một nồi cháo to cho học sinh. Chút chùng lên “chiến” hết ngay đấy mà”. Rồi bạn giải thích thêm, học sinh trên này không có điều kiện uống sữa nhiều như học sinh thành phố nên xương không chắc khỏe. Em nào em nấy thấp còi như nhau. Thương tụi nó, mỗi tuần các thầy vẫn dành ra hai buổi đi bắt ếch, bắt cua về nấu cháo để chúng có nhiều canxi hơn, mai một lớn lên đỡ thua thiệt bè bạn khi ra khỏi làng khỏi bản.

Trong lúc anh nói, hai cô giáo đã nhanh tay bê cua, ếch đi sơ chế. Chỉ gần một tiếng đồng hồ sau đã có nồi cháo cua - ếch thơm lừng mùi sả. Ăn món lạ miệng ngon tuyệt nhưng làm sao mắt tôi cứ sè cay. Tận khi chia tay những thầy cô giáo hồn hậu ấy, ngoái nhìn về ngôi trường nhỏ và những mái nhà lúp xúp bên bờ suối mờ sương, tôi còn thấy thoang thoang hương thơm bát cháo cua. Trong tiếng suối róc rách buổi mai sớm và mát lạnh những cơn gió trong trẻo, tôi nhận ra mình vừa đi qua một trong những nơi đẹp nhất quê hương.

NGUYỄN THÁNH NGÃ

Lòng cô trời cao biển rộng

*Cô ơi! Những lời cô dạy
Ước chừng đã ba mươi năm
Con - đứa học trò ngốc nghếch
Đã quên từ thưở trăng rằm*

*Thờ ầy con đâu nào biết
Những lời vàng ngọc cô trao
Vào hồn ngây thơ tha thiết
Nghĩa nhân như trái ngọt ngào*

*Cô ơi! Thời gian gió cuốn
Xoay trong cơn lốc cuộc đời
Con chìm trong vòng cơn áo
Có bao giờ được thành thoi*

*Chiều nay ngang qua trường cũ
Dáng cô sưng bạc hao gầy
Chợt nhớ lời xưa cô dạy:
“Trọng Thầy mới được làm thầy!”*

*Bây giờ bao nhiêu lớp trẻ
Có quên như lớp con xưa?
Lòng cô trời cao biển rộng
Con về tạ lỗi dưới mưa...*

NGUYỄN TẤN ON

Trước miền Trung ruột thịt

*Quý bên dòng sông cỏ oằn thân - lời khấn
Xin sông cứ dịu dàng khoác áo phù sa
Đừng cuốn cuộn kéo mùa thương, trái nhớ
Những gia tài lợm khộm nắng mưa
Những đờn đau thi hài mầm sống
Những con người gan dạ kiên trung
Chịu đựng như đất
Sấp ngửa bàn tay chỉ là áng mây bay*

*Quý bên dòng sông hàm hấp mỡ hôi - nắng
Xin đừng hạn hán
Nứt thịt da
Khi tuổi đời chưa chạng vạng
Nỗi rạo rức thật buồn
Trong hân hoan chợt đắng
Ôi! Khúc ruột miền Trung
cong theo biển nổi dài
Xin sông đừng hung tợn
Xé toạc những ban mai
Đừng nhấn chìm những mảnh đời cơ cực
Thức lán vào đêm, trần trở óm theo mùa*

*Gói mì tôm giữa bão giông lũ lụt
Trao tặng nhau cả tấm lòng
Tôi quý trước miền Trung
Ruột thịt.*

Minh họa: P.N

Hải Vân quan dưới trời mây trắng

g hải, những ngọn núi trên dãy Hải Vân lớp lớp tràn theo nhau cùng lao ra biển lớn. Con đường thiên lý mà tổ tiên phát lối dọn cây từ hàng mấy trăm năm con đường ấy mới vượt qua được ngọn đèo kỳ vĩ này để khai mở quốc thổ vào phía Đàng Trong. Trong hành trình huyện bị hùng bao thế kỷ qua còn in dấu đó đây trong trang chính sử hay lưu truyền nơi bình dân thôn dã. Trên đỉnh ngàn năm mây giữa trời. Hình ảnh đó chạm vào nơi sâu thẳm nhất của người đối diện dòng cảm khái lịch sử...

Hải Vân quan. Ảnh: U.T.Biểu

ngài thăng vị Thái Thượng Hoàng và quyết chí tu hành. Năm 1301, Trần Nhân Tông có một cuộc viễn du sang đất Chiêm Thành tìm đạo và lưu lại kinh đô Đồ Bàn đến hơn chín tháng. Không biết Phật Hoàng đã hứa hẹn điều gì với Chế Mân trong khoảng thời gian làm khách mà năm 1306 đã xây ra cuộc hôn nhân cung đình nổi tiếng, công chúa Huyền Trân nhà Trần

đã trở thành thê tử của Chiêm vương. Sính lễ Anh Tông nhận được từ em rể của mình là hai châu Ô, Lý. Hai “mâm quả” Chế Mân sai Chế Bồ Đài dâng đến Thăng Long là vùng đất đai rộng lớn từ sông Gianh đến sông Thu Bồn. Cuộc hôn nhân lịch sử giữa công chúa Đại Việt và quốc vương Chiêm Thành có nhuộm màu sắc chính trị hay không, ai mà thấu được, khi

chuyện cũ xây ra cách nay đã ngoài bảy trăm năm. Chỉ biết rằng, từ cuộc hôn nhân cung đình này đã mang về cho Đại Việt một miền quốc thổ phương nam. Châu Lý, châu Ô của nhà Chiêm đã biến thành Thuận Châu và Hóa Châu của Đại Việt. Trong vùng đất ấy có ba cửa biển chiến lược: Cửa Việt (Quảng Trị), Cửa Tư Hiền (Huế), Cửa Đại (Quảng Nam); các vựa lúa: Triệu Hải, Phong Quang và Điện Bàn; và một ngọn đèo chiến lược: Hải Vân! Cũng biết rằng, cảm hứng từ đám cưới Huyền Trân từng ai oán thê lương trong nghệ thuật Việt. Bên kia Hải Vân, phía Huế, vẫn còn vọng câu *Nam Bình* khóc cho người Việt nữ rừ áo cô hương đi làm dâu xứ Chàm: “*Nước non ngàn dặm ra đi/ Cái tình chi/ Mượn màu sơn phấn/ Đền nợ Ô - Li...*”. Câu ca nghe buồn hui buồn hát cùng điệu *Lý Qua Đèo* vọng âm da diết như càng làm sâu thẳm hơn cái cảnh, cái tình của mây gió Hải Vân...

Bầu trời miền Trung vốn đã nhiều mây mà đỉnh đèo Hải Vân lại là nơi mây tụ. Rất nhiều buổi chiều tôi ngồi ở phía bờ nam sông Hàn và nhìn lên phía ấy. Hải Vân đúng là “ái mây” như cách gọi người xưa. Mây la đà theo lớp lớp núi non choài ra phía biển. Mây hòa trong khói sóng của vịnh Đà Nẵng. Mây cũng biết tựa vào nhau dựng lên lớp lớp như xây thành trong những ngày động biển. Bầu trời mây

Hải Vân đảo lên nổi ám ảnh điều gì lạ lắm. Mây khói ấy như nhắc nhở người đương thời về một ngọn đèo gắn liền với những biến cố lịch sử dân tộc, những dòng ký ức nhiều tầng, nhiều đoạn của thời gian đã lùi ngược về xa. Nhìn lên đỉnh đèo trong thời hiện tại mà như thấy còn đó hình ảnh những đoàn lưu dân lầm lũi từ già cổ hương vượt rừng thẳm núi sâu, vượt tai ương, đã thú về phương nam khẩn hoang mở đất. Như còn đó hình ảnh những hùng binh trấn ải, đứng ở điểm cao yết hầu mà mở rộng “thiên lý nhân” canh giữ biên cương từ phía biển khơi. Như còn đó trùng trùng những đoàn quân chinh phạt, trên ngựa dưới thuyền có thời xuôi nam, có thời ngược bắc. Dưới chân ngọn đèo này còn vọng tiếng đại bác liên quân viễn chinh Pháp và Tây Ban Nha mở đầu cuộc xâm lăng đất nước ta vào ngày 31-12-1858; tiếng sóng vỗ còn lưu dấu uất hận những tên lính Mỹ đầu tiên từ hạm đội bảy đổ bộ vào trút mưa bom bão đạn lên mảnh đất thân yêu này từ tháng 3-1965...

Theo dòng lịch sử: Năm 1307, Hải Vân đã có tên trên bản đồ Đại Việt bởi công trạng nhà Trần; năm 1470, Hoàng đế Lê Thánh Tông vi hành qua đây đã gửi tặng câu “*Thiên hạ đệ nhất hùng quan*”. Mãi đến năm Minh Mạng thứ bảy - 1826, tên “Hải Vân quan” được nhà vua cho khắc lên công đá đỉnh đèo. Sách *Đại Nam thực lục chính biên*, viết: “*Phía trước, phía sau đều đặt một cửa quan. Ngạch trước viết ba chữ “Hải Vân quan”, ngạch sau viết sáu chữ “Thiên hạ đệ nhất hùng quan”. Cửa trước cao và dài đều 15 thước ngang 17 thước 5 tấc...*”

XEM TIẾP TRANG 11

Du lịch ở trang trại rau thủy canh lớn nhất Đà Lạt

Tại địa chỉ số 40 Vạn Thành, phường 5, Công ty TNHH Đà Lạt Rau thủy canh (DA LAT VEGETABLE HYDROPONIC) đang đầu tư xây dựng mô hình trình diễn trồng rau thủy canh và dịch vụ du lịch tham quan vườn rau sạch thủy canh, với cam kết không phun thuốc hóa học, không dùng thuốc tăng trưởng...

LÊ HOA

Mô hình trang trại vệ tinh

Đến Công ty rau thủy canh, sẽ thấy một vùng nhà lồng rộng mênh mông trải rộng hết thung lũng. Những bậc tam cấp nhỏ vừa đủ một người đi bên cạnh là dải đất trồng các loại hoa truyền thống của làng hoa Vạn Thành (đồng tiền, hồng...) xen lẫn các loài hoa leo. Nhìn qua dàn hoa ấy mới là những nhà lồng rau thủy canh xanh ngát nổi bật trên hệ thống ống dẫn trắng dài hun hút, trong tiếng nhạc dặt dìu dẫn theo bước chân du khách. Bên phải khu nhà lồng, những băng đất đang được san phẳng lại...

Anh Nguyễn Văn Dương - Giám đốc Công ty cho biết: Đây là diện tích công ty đang tiếp tục đầu tư mới. Anh cũng chưa thống kê được tổng diện tích đang canh tác rau thủy canh hiện nay của công ty là bao nhiêu. Vì "cứ đầu tư rồi chuyển giao công nghệ..."; đồng thời, cũng thực hiện ký kết hợp tác với các vườn rau thủy canh vệ tinh theo hình thức chuyên giao công nghệ (công thức pha chất dinh dưỡng, phương pháp thu hoạch, xử lý sâu bệnh...) và bao tiêu sản phẩm (sản lượng rau thu mua mỗi ngày...).

Rau thủy canh được trồng trong hệ thống đựng nước được pha sẵn chất dinh dưỡng, chảy theo đường ống chảy ngang qua khay chứa cây rau ở mức vừa phải, đủ ướt rễ cây, cung cấp chất dinh dưỡng đủ để cây rau phát triển từ lúc trồng cho đến lúc thu hoạch. Hầu như

Anh Dương hướng dẫn du khách về hệ thống trồng rau thủy canh.
Ảnh: L.Hoa

các công đoạn canh tác rau thủy canh được thực hiện tự động. Nguồn nước tưới được kiểm tra chất lượng và các đặc tính, được dẫn vào hệ thống lọc rồi thêm các chất dinh dưỡng, sau đó mới đưa vào hệ thống ống dẫn.

Rau thủy canh trồng ở Đà Lạt ít bị ảnh hưởng bởi khí hậu, nhưng mùa nắng năng suất cao hơn. Trồng rau thủy canh không cần thấp đèn để tránh dẫn dụ côn trùng gây sâu bệnh cho rau mà lại thêm tốn kém... Năng suất thu hoạch tối thiểu của 1 sào rau thủy canh là 4 tấn/tháng. Nhưng đầu tư mô hình rau thủy canh tốn kém hơn đầu tư trồng rau trên giá thể, vì cần nhà kính kiên cố với lưới dày, hệ thống kiểm soát nước tuần hoàn, bảo đảm rau sạch và an toàn. Phương pháp trồng rau thủy canh đã được áp dụng ở nhiều nước trên thế giới, vì

tránh được các nguy cơ khi trồng trong đất, như nhiễm kim loại nặng, bị vi khuẩn hay bị sâu bệnh tấn công phải dùng thuốc hóa học...

Làm du lịch nông nghiệp...

Hiện tại, hệ thống trang trại rau của Công ty TNHH Đà Lạt Rau thủy canh mỗi ngày thu khoảng 1 tấn rau. Ngoài Đà Lạt, hệ thống rau thủy canh của Công ty còn được đầu tư ở Hà Nội, Sài Gòn, Quảng Ninh. Anh Nguyễn Văn Dương từng là cán bộ ngân hàng, vì "đi làm nhậu nhiều - chịu không nổi", anh quyết định đổi nghề sang làm nông nghiệp. Nhưng cây cuộc thì không làm được, anh cũng lặn lội ra nước ngoài tìm hiểu. Rồi có anh bạn bảo rằng, đầu tư mô hình rau thủy canh này, mua cỗ phần của công ty sản xuất hệ thống sản xuất

Công ty TNHH Đà Lạt Rau thủy canh chủ động mời đón khách du lịch bằng cách dành ra những khoảng không gian cho khách trải nghiệm cảm giác tự trồng và thu hoạch rau, có khu trưng bày và giới thiệu các loại rau cùng với cách chế biến và công dụng để du khách lựa chọn và thưởng thức rau...

rau thủy canh, rồi bán hệ thống trồng rau và bao tiêu sản phẩm.

Anh Dương đang xây dựng cơ sở vật chất của trang trại rau thủy canh để làm du lịch nông nghiệp. Thực tế, các nhà vườn trồng rau không muốn cho khách du lịch

vào chơi, thăm vườn, vì họ không thể ngăn cản được ý thích "tự sướng" hoặc quá say sưa với việc tạo dáng mà làm hư hại rau hoa. Đã có nhiều trường hợp, sau khi đón một đoàn khách, chủ nhà cay đắng vì vườn tược tan hoang như qua một cơn bão...

Anh Dương cũng lường trước rằng, rau thủy canh thường là những loại có thời gian sinh trưởng ngắn nên sâu bệnh chưa kịp phát triển. Với quy mô nhà vườn gồm các loại rau xà lách, cải xanh, rau muống, đậu tây, cà chua... theo dự kiến với quy trình hiện tại, đầu năm 2017, trang trại có thể chính thức đón khách du lịch. Du khách có thể tham quan, trải nghiệm tại trang trại rau thủy canh trong vòng một giờ đồng hồ. Hệ thống đường đi trong trang trại đang được chuẩn bị trồng các loại hoa cổ điển và hoa công nghệ cao để du khách chụp ảnh. Với kỳ vọng sẽ đón khoảng 400 ngàn lượt khách/năm, Công ty chủ động thuê 3.000 m² làm bãi đậu xe cho khách đoàn.

Tại cơ sở phân phối ở thành phố Hồ Chí Minh, anh Dương cũng làm mô hình nhà kính để khách tự vào chọn rau, tạo cho người mua cảm xúc được thu hái rau sạch và mua rau tại vườn. Rau thủy canh thường nhạt hơn rau trồng trong đất, nhưng có thể khắc phục dễ dàng bằng cách chế biến đa dạng để có những món ăn giải nhiệt thực sự trong bữa cơm hàng ngày với nguồn rau an toàn theo phương pháp thủy canh. Anh Dương cũng có dự định trồng các loại dâu và cà chua trên giá thể ở dạng treo, để trong mọi tầm mắt của du khách, rau - hoa và trái cây trong trang trại đều đem đến cảm giác thích thú và mới lạ.

Theo đoàn "săn" cỏ hồng

Tập hợp ảnh: TIỂU VÂN

Thung lũng cỏ hồng ở Đà Lạt đang "sốt" với lượng người đến chụp ảnh và kéo theo nhiều người khác. Bởi nếu chỉ xem ảnh, nhiều người không tin có một loại cỏ đẹp như thế.

Chỉ là cỏ dại, nhưng mùa mưa vừa dứt, loại cỏ này bung những chùm hoa tím hồng trải rộng khắp các sườn đồi. Khi sương sớm còn chưa tan hết, cỏ hồng như phủ một lớp tuyết trắng mượt.

Khi mặt trời lên, các tay máy chuyển sang săn tia nắng. Và may mắn, ở góc này hay góc kia của cánh đồng cỏ hồng, du khách sẽ gặp những đàn ngựa hay đàn trâu, đàn bò bắt đầu một ngày ra đồng gặm cỏ - càng làm tăng thêm sự yên bình cho một khung cảnh vốn đã vô cùng lãng mạn. (Ảnh 1)

Nhiều du khách đã đặt tour "săn cỏ hồng" để được đưa đến đây và được hướng dẫn chụp ảnh, đồng thời, được tặng những bức ảnh mà với họ là "như ở trong mơ". (Ảnh 2)

Nhiều người say sưa chụp bóng tuyết, bắt kể sau đó, quần - áo - giày - túi vì hút nước mà ướt đầm. (Ảnh 3)

Dù đường đi khó khăn và phải dậy thật sớm để chụp sương và đón mặt trời, nhưng thung lũng hoa cỏ hồng vẫn thu hút một lượng khách rất đông, kỷ lục của ngày thứ bảy vừa qua (12/11) là hơn 200 người.

Lâm Đồng và thị trường ASEAN

Cộng đồng kinh tế ASEAN (AEC) đã chính thức thành lập (31/12/2015) tạo thêm cơ hội cho doanh nghiệp mở rộng thị phần xuất khẩu sang thị trường các nước trong khu vực. Tuy nhiên, muốn hiện thực hóa các cơ hội, từng doanh nghiệp cần chủ động, linh hoạt nâng cao năng lực cạnh tranh nhiều mặt.

DIỆP QUỲNH

Mức cam kết tự do hóa thương mại trong AEC là cao nhất (không thuế quan) trong các FTA Việt Nam ký kết (kể cả TPP...), đây là một lợi thế rất lớn về lưu chuyển hàng hóa... trong nội khối ASEAN. Thực tế thị ASEAN hiện vẫn đang là thị trường xuất khẩu lớn thứ 3 của các doanh nghiệp Việt Nam, chỉ đứng sau Hoa Kỳ và EU. Trước năm 2010, doanh nghiệp Việt Nam xuất khẩu chủ yếu sang ASEAN 2 nhóm mặt hàng chính là dầu thô và gạo (chiếm trên 50% tổng kim ngạch). Hiện nay, cơ cấu mặt hàng xuất khẩu sang ASEAN đã đa dạng hơn nhiều, ngoài dầu thô và gạo, các doanh nghiệp Việt Nam đã xuất khẩu sang ASEAN nhiều mặt hàng khác như điện thoại các loại và linh kiện; máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện; sắt thép các loại; máy móc, thiết bị dụng cụ và phụ tùng; dệt may, giày dép, thủy sản, cà phê, cao su...

Với Lâm Đồng, thị trường

ASEAN không phải là thị trường xa lạ mà cũng có thể coi là thị trường truyền thống. Nhiều mặt hàng thế mạnh của Lâm Đồng được xuất sang thị trường ASEAN như hoa, nông sản, chè và cà phê... Riêng Lâm Đồng có thêm mặt hàng đặc biệt: cây nuôi cấy mô xuất khẩu. Công ty CP Sinh học Rừng hoa Đà Lạt mỗi năm xuất hàng triệu cây thủy sinh nuôi cấy mô cho thị trường Singapore hay cung cấp giống cây tre cho thị trường Philippin. Riêng mặt hàng khoai lang Nhật ngọt, Lâm Đồng gần như "độc quyền" xuất khẩu sang thị trường ASEAN như Malaysia, Indonesia, Singapore. Nhiều công ty đóng chân trên địa bàn Lâm Đồng cũng xuất sang ASEAN các mặt hàng chè, cà phê, hoa tươi...

Nhìn nhận lại chiến lược xuất khẩu sang thị trường ASEAN, cần chú ý đánh giá nhu cầu của thị trường. Singapore là thị trường nhập khẩu lớn của nông sản Lâm Đồng, trong đó có các mặt hàng rau củ Đà Lạt. Là quốc gia ít dân

nhưng Singapore là thị trường tái xuất điển hình, nông sản nhập vào nước bạn theo dạng thô, sau đó qua sơ chế, chế biến và tiếp tục xuất khẩu vào các thị trường khác dưới thương hiệu khác. Tương tự như rau củ, cà phê cũng là sản phẩm Lâm Đồng xuất khẩu nhiều sang ASEAN. Tuy nhiên, hạt cà phê thô Lâm Đồng qua quá trình chế biến, gia công của nước bạn được bán với giá trị cao hơn nhiều so với sản phẩm thô của Việt Nam. Đây cũng là yếu điểm của nông sản Việt nói chung và nông sản Lâm Đồng nói riêng: xuất thô, chưa gia tăng giá trị chất lượng trong hàng hóa.

Một vấn đề khá quan trọng mà một số doanh nghiệp Lâm Đồng đã bắt đầu tiếp cận. Là khối đa chủng tộc, đa tôn giáo, Asean có những thành viên là quốc gia theo đạo Islam lớn nhất thế giới như Indonesia, Malaysia. Các quốc gia Hồi giáo này có thể là cửa ngõ để Lâm Đồng xuất khẩu hàng hóa vào thị trường Hồi giáo thế giới rộng lớn, với những nhu cầu về ăn mặc, thực phẩm... riêng biệt.

Tuy nhiên, muốn thâm nhập được vào thị trường Hồi giáo, các doanh nghiệp cần chuẩn bị tâm thế hiểu và đáp ứng được thị trường này. Trong đó, một số doanh nghiệp Lâm Đồng đã xin cấp giấy chứng nhận Halal, loại chứng chỉ bắt buộc phải có để xuất khẩu nông sản, thực phẩm, đồ dùng vào các quốc gia Hồi giáo, cho người theo đạo Hồi sử dụng. Cụ thể như Công ty thực phẩm Viên Sơn đóng trên địa bàn huyện Đức Trọng, Lâm Đồng. Thực hiện chứng chỉ Halal và các điều kiện liên quan, mỗi năm công ty này xuất hàng ngàn tấn khoai lang Nhật ngọt sang thị trường Malaysia, Indonesia, một mối xuất khẩu uy tín và thu nhập tốt. Ngoài ra, cần tìm hiểu thị hiếu, thói quen tiêu dùng cũng như như cầu của người Hồi giáo để có hướng điều chỉnh sản xuất, kinh doanh phù hợp. Tận dụng được đầu nối này, hàng nông sản Lâm Đồng có thể chen chân vào mảnh đất màu mỡ: thực phẩm cho người Hồi giáo.

Mặc dù một số doanh nghiệp đã

có những bước đi khá toàn diện để khai thác thị trường ASEAN bằng việc đầu tư trực tiếp, từ đó có thể chủ động phát triển các chuỗi giá trị trong nội khối và đón cơ hội từ AEC, qua đó có thể đẩy mạnh đưa hàng hóa, dịch vụ trong nước xâm nhập thị trường ASEAN nhưng cũng chưa hiệu quả. Bà Phạm Thị Thu Hằng - Tổng Thư ký Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) cho rằng, để đẩy mạnh xuất khẩu vào ASEAN, từng doanh nghiệp cần phải chủ động đổi mới quản trị, xây dựng tầm nhìn kinh doanh thích hợp, đẩy mạnh liên kết theo chuỗi để gia tăng giá trị, nâng cao năng lực cạnh tranh và khả năng đáp ứng nhu cầu thị trường AEC cả về lượng, chất và giá thành. Đối với các doanh nghiệp xuất khẩu nông sản thực phẩm vốn là thế mạnh của Lâm Đồng, phải nắm bắt kịp thời những quy định về khung pháp lý của thị trường, nhất là về vệ sinh an toàn thực phẩm; chủ động nâng cao năng lực công nghệ, chế biến, áp dụng các tiêu chuẩn quản lý chất lượng ngay từ khâu phân loại nguyên liệu, phân cấp sản phẩm... để có hàng hóa đáp ứng tốt các yêu cầu cạnh tranh của thị trường.

Chuyên mục Thanh niên

Cô gái nhỏ mang nhiệt huyết lớn

Trái ngược với vẻ bên ngoài nhỏ nhắn và có phần hơi yếu đuối, những thành tích nổi bật trong công tác Đoàn, Hội của Mai Thị Mỹ Giang - cô sinh viên sinh năm 1995 khiến nhiều người không khỏi xuýt xoa. Với những nỗ lực không mệt mỏi, cô gái nhỏ này đã được vinh dự đứng vào hàng ngũ của Đảng khi còn ngồi trên ghế nhà trường, và là 1 trong 4 cá nhân được Tỉnh Đoàn trao tặng danh hiệu "Bí thư chi đoàn giỏi năm 2016".

VIỆT QUỲNH

Hiện là sinh viên năm cuối Khoa Sinh học - Môi trường của Trường Đại học Yersin Đà Lạt, Mai Thị Mỹ Giang đã trở thành gương mặt quen thuộc đối với thầy cô và bạn bè cùng trường. Gần 4 năm học ở trường, Mỹ Giang luôn được thầy cô yêu mến bởi thành tích học tập tốt khi 2 năm liền đạt danh hiệu Sinh viên giỏi, và được bạn bè khâm phục bởi sự nhiệt tình, tính trách nhiệm cao và sự nỗ lực không ngừng trong các phong trào của tập thể.

Sinh ra và lớn lên tại vùng đất Quảng Nam nắng gió, Mỹ Giang mang theo sự chân chất, mộc mạc và giàu nghị lực của con người xứ Quảng khi quyết định vào Lâm Đồng để theo đuổi giấc mơ về ngành Sinh học - Môi trường. Vượt qua khó khăn của những ngày đầu trở thành sinh viên, không có người thân, không có bạn bè cũ và chưa quen với cái lạnh của thành phố hoa, Giang nhanh chóng hòa mình vào các hoạt động Đoàn, Hội của trường "như một cách để làm bản thân mình bận rộn hơn cho đỡ nhớ nhà, đỡ cô đơn và đỡ lạnh" - Giang chia sẻ. Và rồi, đó trở thành cái có

Đối với Mỹ Giang (thứ hai, phải sang), 4 năm sinh viên là thời gian tốt nhất để em dần hoàn thiện bản thân.

Ảnh: V.Quỳnh

đầu tiên để Giang dần trở nên đam mê với các hoạt động Đoàn, Hội từ lúc nào không hay.

Nhiệt tình trong các hoạt động tập thể, Giang nhanh chóng chiếm được lòng tin của bạn bè và thầy cô khi nhiều khả năng được thể hiện qua các hội thi. Thừa hưởng những đức tính rắn rỏi, bản lĩnh và mạnh mẽ của người con sông Thu Bồn, Mỹ Giang sớm bộc lộ những tố chất của một người thủ lĩnh. Ngay từ khi còn là sinh viên năm 2, Giang đã giữ nhiều chức vụ quan trọng như Liên chi hội trưởng Khoa Sinh học - Môi trường, Ủy

viên BCH Đoàn khoa. Dù ở vị trí nào, Mỹ Giang cũng cố gắng hoàn thành tốt nhiệm vụ với tinh thần trách nhiệm cao kèm theo sự năng động, thông thái, trẻ trung.

Với nhiều cách làm sáng tạo, Giang đã cùng Đoàn khoa tham gia và đạt kết quả cao tại nhiều cuộc thi do Trường ĐH Yersin tổ chức như cuộc thi tìm hiểu Pháp luật, cuộc thi tiếng Anh Yersin's Wisdom Open, hay sân chơi SV 2015 tại trường. Đặc biệt, trong Công trình thanh niên "Lắp hệ thống lọc nước tự động" cho hồ Phong Thủy của trường, với

Rời mái trường cấp 3 và chập chững trở thành sinh viên năm thứ nhất còn nhiều rụt rè và bỡ ngỡ, chính những cuộc thi, hoạt động văn nghệ, thể thao sôi nổi đã giúp Giang nhanh chóng hòa nhập với môi trường đại học, giúp em từng bước trưởng thành, tự tin và mạnh dạn hơn.

cương vị là một Bí thư chi đoàn, Giang đã tích cực vận động góp viên của khoa cùng tham gia, đóng phần vào sự thành công của công trình nhiều ý nghĩa này.

Với những nỗ lực trong quá trình học tập và rèn luyện, Mỹ Giang đã nhận được nhiều giải thưởng cao quý như: "Có thành tích xuất sắc trong công tác Đoàn và phong trào thanh niên năm 2015", "Đạt thành tích tiêu biểu về học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh năm 2015", đạt danh hiệu Sinh viên 5 tốt cấp trường năm học 2014 - 2015, được Tỉnh Đoàn trao tặng danh hiệu "Bí thư chi đoàn giỏi năm 2016". Đặc biệt, đầu tháng 9 vừa qua, Mai Thị Mỹ Giang đã được vinh dự đứng vào hàng ngũ của Đảng Cộng sản Việt Nam khi vừa tròn 21 tuổi. Đây không chỉ là sự ghi nhận cho quá trình "Học tập giỏi - Rèn luyện tốt", mà còn là động lực giúp Giang hoàn thiện bản thân hơn trên con đường phía trước.

Hiện tại, dù bận rộn với sách vở và những kế hoạch của một sinh viên năm cuối, Mỹ Giang vẫn sắp xếp thời gian một cách hợp lý, tích cực tham gia vào các hoạt động của trường với tư cách là một người chỉ đi trước, dẫn dắt và truyền đạt kinh nghiệm cho các em sinh viên khóa sau, với suy nghĩ: "Bản thân mình phải sống làm sao để sau 4 năm, khi bước ra khỏi cánh cổng trường đại học sẽ không còn điều gì khiến mình phải hối tiếc vì bỏ lỡ".

Lạc Dương với công tác quản lý, cấp và sang nhượng đất

Cấp đất ở, đất sản xuất và quản lý việc chuyển nhượng đất đai ở vùng đồng bào DTTS đóng vai trò quan trọng trong việc ổn định, phát triển KT - XH. Từ thực tế đó, UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 2217/QĐ-UBND ngày 23/10/2014 và Quyết định 08/2015/QĐ-UBND ngày 30/1/2015 về "Giải quyết đất và quản lý chuyển nhượng đất trong vùng đồng bào DTTS". Thực hiện hai quyết định trên của UBND tỉnh, UBND huyện Lạc Dương đã chỉ đạo các ngành chức năng huyện phối hợp với chính quyền các xã, thị trấn làm tốt công tác cấp đất, quản lý việc chuyển nhượng đất trong vùng đồng bào DTTS trên địa bàn huyện, góp phần ổn định cuộc sống và phát triển KT - XH tại địa phương.

HOÀNG ĐẠI HUYNH

Lạc Dương là huyện có đồng bào DTTS chiếm tỷ lệ lớn trên 72%, với 100% các xã, thị trấn đều có đồng bào DTTS, trong đó có nhiều vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn (ĐBKK). Qua kiểm tra, rà soát, toàn huyện có 153 hộ nghèo đồng bào DTTS thiếu đất sản xuất, với tổng diện tích 492.701 m², trong đó có 443.431 m² đất để sản xuất, 49.270 m² đất để làm đường giao thông nội đồng. Ngày 23/10/2014, UBND huyện Lạc Dương có Tờ trình số 53/TTr-UBND về việc "Đề nghị thu hồi và chuyển mục đích từ đất lâm nghiệp sang đất sản xuất nông nghiệp để giao cho các hộ nghèo đồng bào DTTS trên địa bàn huyện". Tuy nhiên, đến nay chưa có quyết định đồng ý cho chuyển mục đích sử dụng đất của UBND tỉnh, nên chưa có quỹ đất để giao cho 153 hộ nghèo đồng bào DTTS như kết quả đã kiểm tra, rà soát.

Đối với công tác quản lý, chuyển nhượng đất đai trong vùng đồng bào DTTS theo Quyết định 08/2015/QĐ-UBND của UBND tỉnh, UBND huyện Lạc Dương đã chỉ đạo Phòng Tài nguyên - Môi trường, Phòng Dân tộc, phối hợp với các xã, thị trấn tiến hành kiểm tra, rà soát tình hình thực tế trong các vùng đồng bào DTTS. Qua kiểm tra, rà soát, đến thời điểm hiện nay, trên địa bàn toàn huyện có 303 hộ đồng bào DTTS đã tiến hành chuyển nhượng quyền sử dụng đất, với diện tích chuyển nhượng 132,2 ha. Các hộ tiến hành chuyển nhượng này đều tuân thủ đúng quy định của nhà nước về việc mua bán, sang nhượng đất đai, góp phần đảm bảo được phần nào quỹ đất cho các hộ đồng bào DTTS canh tác, sản xuất, để ổn định cuộc sống. Tuy nhiên, trong thực tế có nhiều hộ đồng bào DTTS đã tiến hành mua bán, sang nhượng đất trái phép dưới hình thức viết tay, không thông

qua đến chính quyền địa phương, xã, thị trấn và các cơ quan chức năng nhà nước làm thủ tục theo đúng quy định của Nhà nước. Đặc biệt, có không ít hộ người Kinh lợi dụng sự kém hiểu biết, pháp luật của đồng bào DTTS để "lén lút" mua bán, sang nhượng đất đai của đồng bào DTTS, đẩy họ vào tình trạng thiếu đất sản xuất, phải lấn chiếm đất rừng trái phép, hoặc đề nghị chính quyền địa phương cấp đất sản xuất, gây áp lực lớn về nhu cầu đất đai trên địa bàn huyện.

Từ thực tế nói trên, ông Phạm Triều - Chủ tịch UBND huyện Lạc Dương có những kiến nghị với UBND tỉnh và Sở Tài nguyên - Môi trường như sau: Để có quỹ đất giao cho các hộ đồng bào DTTS theo Đề án phê duyệt tại Quyết định số 2217/QĐ-UBND của UBND tỉnh, đề nghị Sở Tài nguyên - Môi trường sớm trình UBND tỉnh cho chuyển mục đích sử dụng 492.701 m² đất nói trên, để Lạc Dương có cơ sở lập thủ tục

giao đất cho các hộ nghèo đồng bào DTTS của huyện theo đúng quy định của Nhà nước. Mặt khác, để việc mua bán, sang nhượng, tặng, cho, cho thuê đất của các hộ đồng bào DTTS trên địa bàn huyện Lạc Dương đúng với Quyết định 08/2015/QĐ-UBND của UBND tỉnh, thì cần: Những trường hợp hộ đồng bào DTTS khi chuyển nhượng QSD đất cho thực hiện kê khai mức hạn điền đối với diện tích chưa được cấp giấy CNQSD, nhưng có xác nhận của UBND cấp xã và diện tích này phải được đo đạc, đăng ký đất đai để kiểm soát diện tích đất sản xuất. Đối với những trường hợp chuyển nhượng QSD đất của các thành viên trong gia đình có quan hệ huyết thống, cùng hộ khẩu thì được phép chuyển nhượng. Đối với đất có nguồn gốc nhận chuyển nhượng, thì không tính hạn mức cho phép chuyển nhượng. Đối với trường hợp không còn khả năng lao động, thì đề xuất quy định cho

chuyển nhượng đất đối với các cá nhân đã hết tuổi lao động theo luật, hoặc có xác nhận của bệnh viện do sức khỏe không còn khả năng lao động. Đối với trường hợp chuyển nhượng QSD đất, nếu hộ gia đình, cá nhân có giấy CNQSD đất mà diện tích tối thiểu còn lại của mỗi hộ gia đình lớn hơn, hoặc bằng 0,6 ha, thì không cần xác nhận của UBND cấp xã nơi có đất, mà hộ gia đình tự cam kết và photo công chứng giấy chứng nhận kèm theo. Đối với trường hợp chuyển nhượng QSD đất của đồng bào DTTS, mà diện tích chuyển nhượng có một phần đất sản xuất nông nghiệp nhỏ hơn 500 m² (không đủ điều kiện hình thành thửa đất nông nghiệp theo quy định) nằm liền kề với đất ở và được quy hoạch là đất ở, đề nghị xem xét khi chuyển nhượng được xem như là đất ở, không áp dụng hạn mức đất sản xuất tối thiểu khi thực hiện chuyển nhượng theo Quyết định 08/2015/QĐ-UBND của UBND tỉnh. Đặc biệt, chính quyền các cấp, các ngành chức năng của huyện sẽ tăng cường công tác kiểm tra, giám sát để hạn chế tối đa các trường hợp mua bán, sang nhượng trái phép đất đai trong vùng đồng bào DTTS của huyện, góp phần ổn định quỹ đất sản xuất, ổn định cuộc sống cho đồng bào DTTS của huyện.

Âm nhạc phòng trà - trở về tìm lại thời tuổi trẻ

Âm nhạc phòng trà là một không gian sinh hoạt văn hóa rất thịnh hành của người Đà Lạt những năm 60 - 90/XX, đó là chốn hẹn hò của những người đang yêu. Vào đêm thứ bảy vừa qua, tại Trung tâm Văn hóa tỉnh đã diễn ra Đêm nhạc Ngô Thụy Miên "Một cõi tình phai" là dịp để những "chàng trai cô gái" ngày xưa trở về chốn hẹn hò, sống lại cùng kỷ niệm.

QUỲNH UYẾN

Trong ngôi biệt thự, 2 phòng rộng rãi với một sân khấu được tô điểm bởi những vách ngăn đường nét vòng cung kiến trúc Tây phương cổ kính. Ánh đèn vàng của những ngọn nến hắt ra ấm áp, cái lạnh bên ngoài và sương mây lãng đãng của trời đêm Đà Lạt không đủ sức để len lỏi vào bầu máu nóng của những con người đã từng yêu và vẫn đang yêu.

Bên âm trà nóng, cùng những giọt cà phê tí tách, hơn 20 tình khúc của Ngô Thụy Miên được những người yêu nhạc, những ca sĩ khách mời từ Trung tâm Văn hóa tỉnh Ninh Thuận trình bày, đặc biệt là ca sĩ Đinh Nguyên người con của Đà Lạt trở về từ TP Hồ Chí Minh thể hiện 3 ca khúc đã làm nên một cuộc chơi sang trọng. Tiếng hát ngân lên, ca từ như quấn quýt cùng điệu đàn ghi ta, dương cầm, kèn Saxophon dưới ngón nghề của các nghệ sĩ: Quang Hải, Kỳ Phong, Hoàng Phúc. Cả ca sĩ và nhạc công, người xem đều hòa mình và sống cùng âm nhạc, cùng những giai điệu đam mê.

Tình yêu trong ca khúc Ngô Thụy Miên là cho đi, chấp nhận và tha thứ. Dưới ngòi bút đa cảm, lãng mạn và mộng mơ, tất cả những bài

Rất đông người lớn tuổi đã đến đêm nhạc phòng trà để nghe và tự mình thể hiện những ca khúc mình yêu thích của Ngô Thụy Miên.

Ảnh: Q. Uyên

hát ông viết đều là tình ca, là tình yêu đời lứa. Ca từ ngọt ngào, say đắm lòng người, trên nền giai điệu ngân lên theo xúc cảm, đã yêu là yêu đến tận cùng, cho dù có chia ly. Với Ngô Thụy Miên, tình yêu không có tuổi. Tình yêu thời trẻ là mộng mơ, lãng mạn, thì khi lớn tuổi thêm một chút tình yêu còn là hạnh phúc, khổ đau. Ở tuổi 20, tình yêu nồng nàn, say đắm, miệt mài... thì khi cuộc tình đã chết sẽ là nỗi buồn đau, tiếc nuối, xót xa nhẹ nhàng như Tình cuối, Niệm khúc

cối. Tuổi 30, tình yêu thoảng qua đời như cơn gió lạ đầu mùa, là bát ngát mộng mơ, rồi bỗng thành chia lìa, tan tác. Đó là thời kỳ của Em còn nhớ mùa xuân, Dốc mơ. Còn ở tuổi 40, tình sâu lắng cùng những tiếc nhớ khôn nguôi của một thời đã qua với Trong nỗi nhớ muộn màng, Riêng một góc trời. Tuổi 50 nhìn lại mình, những sợi tóc xanh xưa dần bỏ đi như những kỷ niệm cũ, nhưng trái tim hồng ngày nào cùng Mưa trên cuộc tình tôi, Nỗi đau muộn màng...

Nhạc sĩ Ngô Thụy Miên (1948) tên thật là Ngô Quang Bình thành danh tại Sài Gòn từ trước 1975, hiện đang sinh sống tại Mỹ. Ông sinh ra trong môi trường sách vở và thi ca tại Hải Phòng. Những năm 60/XX ông được học vĩ cầm tại trường âm nhạc Sài Gòn và bắt đầu có mối tình sâu đậm. Tình khúc đầu tiên ông viết là "Chiều nay không có em" vào năm 1965 được giới sinh viên học sinh lúc bấy giờ đón nhận nồng nhiệt. 1969 ông cho in tập nhạc đầu tiên trên giấy có những bài như: Giáng ngọc, Mùa thu cho em, Giọt nắng hồng, Dấu tình sâu, Thu trong mắt em, Tình khúc tháng 6, Ngày mai em đi, Niệm khúc cuối... Tiếp đó là những bài thơ phổ nhạc của Nguyên Sa: Áo lụa Hà Đông, Tuổi 13, Paris có gì lạ không em... Sau 1975, ông tiếp tục sáng tác các ca khúc: Em còn nhớ mùa xuân, Em về mùa thu, Trong nỗi nhớ muộn màng, Riêng một góc trời, Mưa trên cuộc tình tôi... được người nghe đồng cảm đón nhận nồng nhiệt.

Những người lớn tuổi, trung tuổi một thời đồng lứa theo từng điệu nhạc, nhắm theo ca từ, thồn thức

nư thời mới yêu. Đêm nhạc kéo dài hơn 2 giờ đồng hồ đã làm sống dậy không khí sinh hoạt âm nhạc từ những năm cuối thế kỷ trước ở Đà Lạt. Phòng trà tan, từng cặp tình nhân trung tuổi, lớn tuổi trở về mái nhà của mình, vẫn còn nhịp theo mãi câu hát còn vương vít: "Dù cho mưa tôi xin đưa em đến cuối cuộc đời/Dù cho mây hay cho bão tố có kéo qua đây/Dù có gió, có gió lạnh đây, có tuyết bùn lầy, có lá buồn gầy/Dù sao dù sao đi nữa tôi cũng yêu em...".

Muốn tạo nên một không gian sinh hoạt văn hóa phải có chủ thể văn hóa phù hợp. Cuộc sống sôi động, âm nhạc phòng trà không còn là "gu" của những người trẻ tuổi Đà Lạt. Sẽ rất khó để kéo người ta đến những phòng trà nghe nhạc, bởi thời đại số cho phép con người ngồi ở đâu cũng có thể nghe những bản nhạc mình thích vào bất cứ lúc nào. Việc làm sống dậy không gian văn hóa âm nhạc phòng trà là điều rất khó nhưng việc tạo nên đêm nhạc phòng trà là dịp để những "chủ thể văn hóa" của thập kỷ 60 - 90/XX, những người lớn tuổi đã có dịp "trở về" sống lại trong không khí của những năm tháng tuổi trẻ, những buổi hò hẹn đầy mê say, để gặp lại tuổi trẻ của mình ở đó - Đó cũng là ý tưởng đẹp, là tâm huyết của ông Nguyễn Vũ Hoàng (Giám đốc Trung tâm Văn hóa tỉnh Lâm Đồng) muốn gửi gắm.

Đọc đường đất nước

Thăm gốm ở Bến thuyền đỗ

Hôm ấy trời Nam Sách nắng và sông Thái Bình trong như một vệt xanh trong một ngày lúa chín. Không có chiếc thuyền nào trên bến sông, nhưng làng gốm Chu Đậu đã trở thành một cái tên được nhiều người nhắc tới và tìm về...

HẠNH NHI

Hon cả những câu chuyện được lưu truyền, tiếng tăm của gốm sứ Chu Đậu đã được chứng thực qua một cuộc khai quật khảo cổ học ở Chu Đậu và Mỹ Xá. Một khối lượng di tích, hiện vật đa dạng và đặc biệt ở hai địa chỉ này đã mang đến một nhận thức mới về gốm sứ Việt Nam sau khi kết quả được báo cáo tại hội nghị khảo cổ học vào năm 1986. Nhưng trước đó, “dấu hiệu” đầu tiên lại bắt đầu từ việc ông Makoto Anabuki - một cán bộ ngoại giao của Nhật Bản đã ngỡ rằng, chiếc bình gốm hoa lam cao 54 cm mà ông trông thấy ở Bảo tàng Topkapisaray (Istanbul) có nguồn gốc tại Việt Nam chứ không đến từ Trung Quốc và nhờ tinh Hải Dương xác minh.

Năm 1993, từ việc khai quật các con tàu bị đắm ở vùng biển Pandanan (Philippines) và năm 1997, một khối lượng hiện vật khổng lồ được phát hiện và trực vớt từ trong lòng một con tàu đắm của người Bồ Đào Nha ở Cù Lao Chàm (Quảng Nam) trong cuộc khai quật quy mô cả về thời gian và kinh phí (4 năm với hơn 6 triệu USD) đã trở thành một thông điệp mạnh mẽ về dấu ấn và di chỉ gốm sứ Chu Đậu khi nhiều bình, lọ, bát, đĩa, hộp trong tổng số hiện vật được cho là nhiều nhất (240.000 đơn vị) được xác định là gốm sứ Chu Đậu. Trong đó, có những hiện vật độc bản được xem là tuyệt tác hiện đang được trưng bày ở Bảo tàng Lịch sử Việt Nam.

Là tôi đã tự “update” những thông tin ấy trước khi bước vào Trung tâm gốm sứ Chu Đậu của Hapro (Công ty sản xuất, dịch vụ và xuất nhập khẩu nam Hà Nội). Nơi gần như là trung tâm của nghề gốm Chu Đậu hiện nay. Không gian ở đây khá yên tĩnh, nhưng cũng có thể do chúng tôi là những người khách đến sớm trong một ngày cuối tuần. Vừa xuống xe, đã gặp ngay lời chào từ gốm với

Khách tham quan Trung tâm gốm sứ Chu Đậu.

bình, chậu... xếp thành hàng trên lối vào sảnh. Dưới những bóng cây đào tiên được trồng trong vườn là những chiếc lu nâu màu cũ. Cũng đáng vốc ấy, những chiếc tai với những họa tiết mà nếu để ý sẽ nhận ra “chị em” với những chiếc lu cổ và cũ mà tôi thường gặp ở vùng Huế. Biết đâu trong quá trình lưu chuyên để phục vụ đời sống, đã có một sự “di cư” nào đó, hoặc gặp gỡ, giao thoa nào đó để bây giờ, tôi đã gặp lại sự hồn hậu thân thuộc khi đến từ cổ đô.

Có đến hàng ngàn sản phẩm các loại với men lam, men xanh, men rạn... trong nhà trưng bày và giới thiệu gốm sứ Chu Đậu, cả những chiếc bình gốm nổi bật và long lanh hẳn khi được mạ vàng theo đơn đặt hàng. Chúng tôi đã dừng lại rất lâu trước nhóm sản phẩm dùng để trưng bày, trang trí. Thích

những đường nét hoa văn như đã mận mòi lặn vào thân gốm và trở nên long lanh hơn khi xuất hiện trước mọi người sau quá trình hoàn thiện; thích đến mê mải với những sản phẩm dùng trong các bữa ăn hàng ngày với tinh thần của các bà nội trợ thuần túy. Khi tha thân trong không gian trưng bày, tôi đã nghĩ, nếu không vì sự xô dịch tiếp tục và nếu di chuyển bằng ô tô, thế nào tôi cũng phải “tha” cho bằng được một “lũ” gốm sứ ở đây về nhà, để có cơ hội thấy bữa ăn được chăm sóc bởi những sản phẩm đẹp một cách tinh tế.

Ở phía sau khoảng lặng lẽ mà cuốn dụ ấy, là xưởng vẽ của những người thợ trẻ. Không biết có phải công đoạn này cần sự cẩn trọng và nhẹ nhàng không mà tôi thấy họ đa phần là nữ, và cơ bản là trẻ. Những chiếc bình gốm, bát

huong, hình các linh vật... chưa qua lớp nung đặt các kiểu thuận, nghịch trên bàn xoay. Không mấy tiếng chuyên trò, mọi người miệt mài và chú mục trên từng thân gốm chưa nung. Những chiếc bút vẽ trên bàn, trên tay. Những màu mực xanh, nâu, chàm, tía... trong những chiếc bát sứ lặng lẽ vui dân khi những đường nét mỗi lúc một hiện rõ. Và cho dù các sản phẩm gần như đã được hiện đại hóa theo dây chuyền, nhưng những nét vẽ trên mỗi đơn vị gốm đều được vẽ tay một cách tỷ mỉ. Thế nên cho dù một số sản phẩm nào đó mang form và đường nét giống nhau, ít nhất thì những người thợ sẽ nhận ra những yêu thương, vui buồn trên từng nét vẽ. Tôi đã nghĩ thế khi quan sát những đôi mắt chăm chú, những bàn tay mềm mại mà miệt mài. Kể cả những cái bặm môi hay những lúc vươn tay xóa đi những giọt mồ hôi trên gương mặt, hay lúc ai đó ngừng tay vén gọn lại mái tóc và một ánh nhìn nào đó chợt nhiên có đôi chút xa xôi...

Rải rác xung quanh mấy lò nung ở phân xưởng phía cuối là khá nhiều khuôn gốm. Trong dáng vẻ lấm lem, trông chúng cứ như mấy cậu bé tinh nghịch vừa ném bột treu nhau rồi khanh khách cười. Có khi ngó lại, tôi lại thấy một khuôn gốm cũ trầm tư, kiêu như đang tự vấn về những đứ đả con mà mình đã áp ụu có thực sự hoàn thiện để tự tin vào đời? Tôi cũng cứ nghĩ, những cảm giác mà mình có, chắc cũng chỉ bằng một phần rất nhỏ so với những người đã gắn bó đời mình với gốm, coi chúng như là một phần tất yếu trong cuộc sống của họ. Ví như vị chủ nhân tên Thắng của trung tâm này - khi rời Hà Nội trở về quê hương để gây dựng lại cơ đồ cho gốm, với cả một khoảng trống mắt hút đẳng đặc đến mấy trăm năm, hẳn ông không phải chỉ mang theo một trọng trách để phục hồi lại thương hiệu gốm Chu Đậu mà còn vì một điều gì đó, sâu hơn, âm i và mãnh liệt hơn tình yêu của cả một đời người. Giá mà tôi

có thể gặp được ông trong lần về “bến thuyền đỗ”, hỏi đăm ba câu chuyện để có thể mừng tượng kỷ hơn về hành trình và những truân chuyên cho sự trở lại - một hành trình mà cho đến bây giờ, không chỉ ông đâu, cả Hải Dương đều có thể lấy làm kiêu hãnh vì sự hiện diện của nó ở các thị trường trong và ngoài nước. Trong đó, có không ít những thị trường khó tính ở châu Âu, Nga, Nhật và gần đây, đã hiện diện cả ở châu Phi. Như là một sự tiếp bước và kế thừa khác của gốm Chu Đậu xưa đã và đang được trưng bày ở gần 50 bảo tàng khác nhau trên thế giới.

Khi đã mỏi mắt vì ngược nhìn những độc bình gốm to lừng lững đang được các tay thợ ký họa lại hình ảnh của một tòa nhà nào đó, hình như là của BIDV để chuẩn bị cho một ngày lễ trọng sắp đến nào đó theo đơn đặt hàng, tôi bước vào một gian phòng nhỏ và gặp hai nghệ nhân già đang tác họa lại những hình ảnh xưa cũ trên mấy thân gốm mộc. Một thể giới khác, sống động và hồn hậu lại được tái hiện dưới nét vẽ của hai đôi tay tuổi tác. Bác Định xời lời kể với khách về công việc của mình, về những khuôn hình được tái tạo lại từ những bức ảnh xưa, với áo yếm, áo tứ thân, nón quai thao, kể cả việc làm thế nào bắt được phần hồn của đôi mắt lúng liếng của người phụ nữ trong một phiên hát quan họ kia. Bác Long thì chỉ cười nhưng cứ nhìn mái tóc và bàn tay nghệ sĩ kia, có thể biết ông cùng đồng nghiệp của mình đang giữ phần linh xương trong trung tâm gốm sứ này.

Không biết đồng nghiệp của tôi có biết về những hiện vật gốm Chu Đậu đã từng trầm mình ẩn tích dưới đáy sông Hương, rồi sau đó có dịp trở về trong vườn nhà nghiên cứu Huế Hồ Tấn Phan nhưng tôi nhớ, bạn đã dừng lại khi phát hiện ra màu men quen thuộc khi tham quan bộ sưu tập đồ sứ men lam của nhà sưu tầm Trần Đình Sơn khi đến Huế vào dịp Festival. Và tôi cũng thấy mình lỗi quá chừng, khi đến Hải Dương mà đến lúc bạn nhắc, mới có cuộc thăm gốm ở Chu Đậu (Bến thuyền đỗ). Rồi đến bây giờ còn hình dung mãi về những mê gốm riu ran kể chuyện...

Hải Vân quan...

... cửa sau cao 15 thước, dài 11 thước ngang 18 thước 1 tấc, cửa tò vò đều cao 10 thước 8 tấc, ngang 8 thước 1 tấc. Phía tả hữu cửa quan, xếp đá làm tường, trước sau tiếp nhau”. Minh Mạng thực sự là vị vua có tầm nhìn chiến lược “quan phòng vệ quốc”, thể hiện qua việc ông cho phái binh gồm 4 đội Hữu sai và hai đội Ứng sai cùng súng ống đạn dược và thiết bị quan trắc trang bị tại đây để kịp thời phi báo khi có động ở phía Đàng Trong hay từ phía biển khơi. Lịch sử nhiều thời ghi nhận, Hải Vân quan đã phát huy hiệu lực tác dụng của những con mắt thần trông đất, giữ nước.

Qua bao biến thiên lịch sử, đèo

Hải Vân với những dấu tích xưa huy hoàng vẫn còn hiện hữu với thời gian. Dưới triều Nguyễn, Hải Vân quan là niềm tự hào to lớn của vương triều. Năm 1835, vua Minh Mạng đã cho khắc Hải Vân quan cùng với sông Vĩnh Điện và cửa Hàn Giang lên Dụ Đỉnh (một trong cửu đỉnh) để làm quốc bảo tượng trưng cho vẻ đẹp non sông và sức mạnh vương triều. Suốt bao chặng đường dài dựng và giữ nước, đèo Hải Vân và Hải Vân quan đã đi vào cuộc sống của người Việt, đi vào tâm thức, đi vào nghệ thuật bởi sự trân trọng, bởi cảm xúc, bởi tình yêu...

Di tích “đệ nhất hùng quan” giờ đây đã biến thành phế tích. Những bức tường mục bởi nắng mưa gió bão như đang chực đổ xuống. Những viên đá chông chênh ghép tạm làm lối đi. Cây đại cò hôi um tùm khắp nơi. Bên những bức đại tự in đậm dấu ấn lịch sử của các bậc đế vương là những dòng chữ nguyệt ch ngọc đủ gam màu “ái, ô” của đám hậu nhân vô lối. Hàng rong lẩn du khách và rác thải chất thành từng đống. Vài ba cô cậu bạo gan và cạm nghĩ leo lên các đỉnh cao của di tích mà hò hét và chụp ảnh selfie...

Không ít lần lên tiếng trong những cuộc họp bàn, nhưng đến

bây giờ cũng chưa có ai chịu sửa sang cho Hải Vân quan. Phường kêu lên quận, quận kêu lên thành phố và cuối cùng thì hai địa phương Thừa Thiên Huế và Đà Nẵng chưa ai chịu ai. Hình như “lỗi” không thuộc về địa phương nào mà thuộc Hải Vân quan, bởi nửa ai “bên ni” là đất Đà Nẵng và nửa ai “bên nó” là ranh giới tỉnh Thừa Thiên Huế. Người ta bảo Hải Vân là “cha chung...”. Cứ đà này không khéo là hai địa phương phải lập riêng hai dự án trùng tu?! Trong khi chưa có lời ngã ngũ cho quyết định ai chịu trách nhiệm thì mưa nắng, bão tố vẫn đi qua nơi này và Hải Vân quan sừng sững

nhường kia vẫn phải hứng chịu sự tàn phá khắc nghiệt của thời gian.

Thiết nghĩ, với tính chất đặc biệt của Hải Vân quan - di tích lịch sử cực kỳ quan trọng của quốc gia, Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch nên vào cuộc mới mong có tiếng nói chính thức quyết định về việc công nhận, bảo tồn và phát huy di tích. Hãy giữ ngay Hải Vân quan cho hôm nay và cho cả mai sau. Để con cháu sau này vẫn được chiêm ngắm chứng tích trên đỉnh đèo mây trắng để cảm khái về cổ sử, nhớ về những thời binh lửa can qua, thờ ông cha vượt rừng rậm, núi cao, mang gươm đi mở mang bờ cõi son hà...

TIẾP TRANG 7

AFF CUP và ước mơ bắt kịp người Thái

Từ 19/11 đến 17/12 /2016, giải Vô địch Bóng đá Đông Nam Á (AFF Suzuki Cup 2016) lần thứ 11 bắt đầu khởi tranh tại 2 quốc gia Myanmar và Philippines.

GIA KHÁNH

Cuối tuần này, giải Vô địch Bóng đá Đông Nam Á lần thứ 11 - 2016 do Liên đoàn Bóng đá Đông Nam Á tổ chức sẽ diễn ra tại 2 quốc gia là Myanmar và Philippines.

Trước đó, do những trục trặc về khâu chuẩn bị, Philippines đã xin rút lui không đăng cai vòng bảng nhưng sau đó họ đã thay đổi và tiếp tục đăng cai trở lại.

8 đội bóng của các quốc gia Đông Nam Á dự giải lần này được chia làm 2 bảng: bảng A gồm chủ nhà Philippines và 3 đội Thái Lan, Singapore và Indonesia; bảng B gồm chủ nhà Myanmar và 3 đội Malaysia, Campuchia và Việt Nam. Các trận đấu vòng bảng ở bảng A diễn ra tại Philippines trong khi đó ở bảng B sẽ diễn ra tại Myanmar.

Các trận đấu của giải lần này sẽ diễn ra trên 4 sân vận động, tại bảng B vòng bảng diễn ra trên 2 sân của Myanmar là sân Thuwunna YTC và sân Wunna Theikdi; vòng bảng bảng A diễn ra tại sân vận động Thể thao Philippines tại Bulacan và sân Rizdal Memorial ở thủ đô Manila của Philippines.

Sân vận động Thuwunna nằm tại Yangon, được quốc gia này hoàn tất trong năm 1985, là một sân vận động đa năng, trồng cỏ, có 32 nghìn chỗ ngồi. Đây là một sân vận động khá hiện đại của Myanmar, dùng làm nơi đào tạo bóng đá trẻ cho quốc gia này nhưng cũng là nơi tổ chức các trận bóng quốc tế. Nơi đây từng diễn ra

BẢNG A				BẢNG B			
Philippines				Myanmar			
Thái Lan				Malaysia			
Singapore				Việt Nam			
Indonesia				Campuchia			
Ngày	Bảng	Trận đấu	Giờ	Địa điểm	THTT		
19/11/2016	A	Thái Lan vs Indonesia	1630	Philippine Sports Stadium Bulacan, Philippines	VTV6	VTV6HD	
19/11/2016	A	Philippines vs Singapore	2000	Philippine Sports Stadium Bulacan, Philippines	VTV6	VTV6HD	
20/11/2016	B	Malaysia vs Campuchia	1500	Thuwanna Stadium Yangon, Myanmar	VTV6	VTV6HD	
20/11/2016	B	Myanmar vs Việt Nam	1800	Thuwanna Stadium Yangon, Myanmar	VTV6	VTV6HD	
22/11/2016	A	Thái Lan vs Singapore	1630	Philippine Sports Stadium Bulacan, Philippines	VTV6	VTV6HD	
22/11/2016	A	Indonesia vs Philippines	2000	Philippine Sports Stadium Bulacan, Philippines	VTV6	VTV6HD	
23/11/2016	B	Malaysia vs Việt Nam	1500	Thuwanna Stadium Yangon, Myanmar	VTV6	VTV6HD	
23/11/2016	B	Campuchia vs Myanmar	1800	Thuwanna Stadium Yangon, Myanmar	VTV6	VTV6HD	
25/11/2016	A	Singapore vs Indonesia	2000	Rizdal Memorial Stadium Manila, Philippines	VTV6	VTV6HD	
25/11/2016	A	Philippines vs Thái Lan	2000	Philippine Sports Stadium Bulacan, Philippines	VTV6	VTV6HD	
26/11/2016	B	Việt Nam vs Campuchia	1800	Wunna Theikdi Stadium Nay Pyi Taw, Myanmar	VTV6	VTV6HD	
26/11/2016	B	Myanmar vs Malaysia	1800	Thuwanna Stadium Yangon, Myanmar	VTV6	VTV6HD	
3/12/2016	BK1	Lượt đi	Nhì A vs Nhì B	TBS	-	VTV6	
4/12/2016	BK2	Lượt đi	Nhì B vs Nhì A	TBS	-	VTV6	
7/12/2016	BK1	Lượt về	Nhì B vs Nhì A	TBS	-	VTV6	
8/12/2016	BK2	Lượt về	Nhì A vs Nhì B	TBS	-	VTV6	
14/12/2016	CK	Lượt đi	Thắng BK1 vs Thắng BK2	TBS	-	VTV6	
17/12/2016	CK	Lượt về	Thắng BK2 vs Thắng BK1	TBS	-	VTV6	

Lịch thi đấu của AFF Suzuki Cup 2016.

các trận đấu vòng loại giải vô địch bóng đá U-22 châu Á trong năm 2012 và năm nay tổ chức các trận đấu của giải vô địch bóng đá Đông Nam Á lần thứ 11 - 2016.

Trong khi đó, sân Wunna Theikdi nằm tại Naypyidaw, thủ đô mới của Myanmar; sân này mới được xây dựng gần đây, hoàn tất năm 2012 trong dịp chuẩn bị cho Đại hội Thể thao Đông Nam Á 2013 khi quốc gia này đăng cai. Với sức chứa 30 nghìn người, đây là nơi từng diễn

ra khai mạc và bế mạc cùng nhiều hoạt động tại Đại hội Thể thao Đông Nam Á năm nay.

Theo lịch thi đấu, đội tuyển Việt Nam sẽ có 2 trận đấu tại sân Thuwunna, gồm trận gặp chủ nhà Myanmar vào ngày 20/11 và sau đó 3 ngày, ngày 23/11 sẽ gặp Malaysia. Sau 2 trận đấu này, đội tuyển Việt Nam sẽ đến Naypyidaw để gặp Campuchia trong trận đấu cuối vòng bảng ngày 26/11 tại sân Wunna Theikdi

Hai sân vận động của Philippines có sức chứa nhỏ hơn sân của Myanmar, trong đó sân Thể thao Philippines nằm tại tỉnh Bulacan, cách thủ đô Manila chừng 11 km, có sức chứa 25 nghìn người, còn sân Rizdal Memorial ở thủ đô Manila của Philippines chỉ có gần 13 chỗ ngồi.

Theo Ban tổ chức giải, sau khi có kết quả từ vòng bảng, mỗi bảng sẽ chọn 2 đội nhất, nhì vào vòng bán kết, hai đội nhất, nhì mỗi bảng sẽ gặp nhau và thi đấu 2 lượt, lượt đi và lượt về; hai đội thắng sẽ gặp nhau trong vòng chung kết và cũng sẽ đá 2 lượt, lượt đi và lượt về, lượt đi vòng chung kết thi đấu vào ngày 14/12 và lượt về chung kết diễn ra sau đó 3 ngày, ngày 17/13/2016. Các sân vận động diễn ra các trận thi đấu trong vòng bán kết và chung kết sẽ được thông báo sau.

Ước mơ bắt kịp người Thái

Bắt đầu từ năm 1996, Liên đoàn Bóng đá Đông Nam Á (Asean Football Federation-AFF) đã tổ chức giải bóng đá vô địch Đông Nam Á (AFF Championship) lần đầu tiên tại Singapore với nhà vô địch đầu tiên là Thái Lan. Đến nay đã 11 lần giải được tổ chức và cứ mỗi khi giải diễn ra người hâm mộ bóng đá Việt lại tự hỏi chừng nào bóng đá Việt bắt kịp bóng đá Thái Lan?

Trong 10 lần giải diễn ra, chỉ có 1 lần duy nhất bóng đá Việt lên ngôi vô địch, đó là vào năm 2008, khi Việt Nam vượt qua Thái Lan trong lượt trận chung kết đi - về với tổng tỷ số 3-2 (lượt đi thắng 2-1, lượt

về hòa 1-1), còn lại người Thái và Singapore đã 4 lần vô địch.

Tuy Singapore đã 4 lần vô địch Đông Nam Á nhưng thực ra bóng đá quốc gia này không phải là nền bóng đá mạnh trong khu vực. Lâu nay đội tuyển của nước này dựa rất nhiều vào các cầu thủ nhập tịch để giành thành tích trong các giải đấu quốc tế, còn bóng đá quốc nội rất nhạt phèo.

Mạnh nhất trong khu vực phải là bóng đá Thái. Tương tự Việt Nam, người Thái dựa vào thực lực của mình là chính. Đội tuyển của họ hầu hết trưởng thành từ đào tạo trẻ, từ giải quốc nội với nhiều tuyển trẻ và các đội tuyển trẻ rất mạnh.

Trong khu vực, họ mạnh đến nỗi cứ mỗi lần gặp là bóng đá Việt phải cố gắng mình lên rất nhiều lần mới có cơ may thắng được, còn thi cử từ hòa đến thua. Họ thường xuyên vào vòng chung kết giải đấu cao nhất khu vực này, hiện Thái Lan đang là đương kim vô địch bóng đá Đông Nam Á.

Điều thuận lợi của đội tuyển bóng đá Việt Nam tại giải đấu lần này khi nằm ở một bảng đấu với các đối thủ không quá mạnh. Ngoại trừ chủ nhà Myanmar với sức ép khán giả nhà có thể gây nên bất ngờ, còn lại các trận đấu khác khá nhẹ, không quá khó cho đội tuyển Việt Nam lọt vào vòng bán kết. Tuy nhiên, để tiến sâu hơn, đi đến trận chung kết hay không vẫn là một câu hỏi?

Hiện đội tuyển bóng đá Việt Nam đang có một đội hình rất đồng đều, trong đó có những khuôn mặt đã được thử lửa ở các giải đấu cao tại Nhật và Hàn Quốc về tiếp sức như Công Phượng, Xuân Trường, Tuấn Anh; hy vọng những cầu thủ này góp phần mang lại bất ngờ cho bóng đá Việt.

Cảm tạ

Mẹ, bà nội, bà cố Tổ của chúng tôi là cụ bà La Thị Lý, sinh năm: 1916, quê quán Tư Nghĩa, Quảng Ngãi. Thường trú 11/1 đường 3 tháng 4, Phường 3 - TP Đà Lạt, từ trần lúc 4 giờ sáng ngày 12/11/2016 tức 13 Âm lịch, Bính Thân. An táng 7h30 ngày 14/11/2016 tức rằm tháng 10 Âm lịch, Bính Thân tại nghĩa trang Thánh Mẫu TP Đà Lạt, Đại thọ 100 tuổi, (gia đình liệt sĩ).

Xin chân thành cảm ơn!

Bạch Chủ Quý Ni - Sư chùa Thiệu Mỹ, phường 3 và Ban nghi lễ Tân Lạc, TP Đà Lạt;
Đảng ủy, HĐND, UBND, UBMTTQ, Hội CCB và đoàn thể phường 3 - TP Đà Lạt;
Đảng tổ dân phố 12; Ban âm công liêu tổ 11, 12, 13, phường 3;
Sui gia của cụ bà và của các con, các cháu nội, ngoại ở từ Cà Mau đến tỉnh Ninh Bình; Ban Giám đốc Sở Nông Nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Lâm Đồng; Chi cục trồng trọt bảo vệ thực vật tỉnh Lâm Đồng;
Cục Thống kê tỉnh Lâm Đồng;
Hội NNCĐDC/Đi ô xin tỉnh Lâm Đồng;
Hội bảo gia đình liệt sỹ Việt Nam văn phòng đại diện tại Đà Lạt;
Phòng Lao động - thương binh & xã hội TP Đà Lạt;
Phòng văn hóa thông tin TP Đà Lạt - Hội NNCĐDC/Đi ô xin TP Đà Lạt;
Công ty TNHH Phú Thành Tín TP Đà Lạt;
Công ty Tin học Viễn đông TP Đà Lạt;
Công ty TNHH Nam Thanh TP Đà Lạt;
Ban Liên lạc Tiểu đoàn 810 Anh hùng LLVT TP Đà Lạt;
Hội đồng hương Quảng Ngãi ở TP Đà Lạt;
Giáo họ Thánh Linh - Hội NNCĐDC/Đi ô xin Phường 9 - TP Đà Lạt;
Tập thể Vườn Thương - Phường 3 - TP Đà Lạt;
Tổ cao tuổi 12 phường 3;
Công ty Xe khách Thành Bưởi TP Đà Lạt;
Xe đưa rước tang lễ công các ban cơ quan đồng nghiệp;
Dịch vụ tang lễ Phước Thành - 285 Phan Đình Phùng Đà Lạt;
Thay mặt toàn gia đình nội ngoại chân thành cảm ơn quý cơ quan và quý vị đã viếng và đưa cụ La Thị Lý đến nơi an nghỉ cuối cùng.

Trương Nam Lê Thành Đố

Góc ảnh đẹp

Chiều đông Đà Lạt. Ảnh: Nguyễn Đức Trung